

TÉMA: Hudba a jej rôzne podoby

ZUMAG

Časopis študentov Filozofickej fakulty KU v Ružomberku | Ročník X. | Číslo 1 (november 2012) | 0,50 €

V tomto čísle sa dočítate:

Dianie na Katolíckej univerzite ..... str. 4

Hudba a jej rôzne podoby ..... str. 5

Život v Dubline ..... str. 10

Reportáž z Havaja ..... str. 12

Novinky zo sveta hudby, filmu a literatúry ..... str. 14

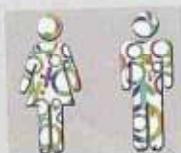
Muslimovia a iné spoločenské udalosti ..... str. 17

Rozhovor s talentovaným multiinštrumentalistom ..... str. 18

Rozšírená športová rubrika ..... str. 20

Zaujímavé fakty o ženách a mužoch ..... str. 22

ZUMAG

ČASOPIS ŠTUDENTOV FILOZOFICKEJ FAKULTY
KATOLÍCKEJ UNIVERZITY V RUŽOMBERKU

MESAČNÍK. ROČNÍK X. Číslo 1
(NOVEMBER 2012) CENA: 0,50 €

ŠÉFREDAKTORKA
Nikola Kokiová

ZÁSTUPCA ŠÉFREDAKTORKY
Jakub Habas, Ján Mel'uch

REDAKTORI

Daniela Bučková, Zuzana Budzáková,
Veronika Červinková, Damiana Frane-
ková, Michaela Galková, Imrich Gazda,
Livia Godová, Magdaléna Hal'ková,
Marija Hekelj, Simona Ivančáková,
Veronika Kalafutová, Michal Klein,
Katarína Kováčiková, Jakub Liška,
Monika Marušicová, Lorant Paugsch,
Juraj Pohlod, Jarmila Ševčíková,
Kristína Zelná

POTOCRAF
Martin Buzna

GRAFICKÁ ÚPRAVA A SADZBA
Jakub Sabol

JAZYKOVÁ KOREKTÚRA
Martina Hrušková

FOTO OBÁLKA
Martin Buzna

MODEL
Jozef Gruchalák

VYDÁVA
Katedra žurnalistiky FF KU

TLAČ
Vydavateľstvo Michala Vaška, Prešov

REDAKCIA SI VYHRADZUJE PRÁVO
NA APRETÁCIU RUKOPISU.

VAŠE PRIPOMIENKY A NÁMETY NÁM MÔŽETE
PÍSAŤ NA CASOPIS.ZUMAG@GMAIL.COM ALEBO
NA FB ČASOPIS ZUMAG

© ROZMNOŽOVANIE ČASTI ALEBO CELKU
TEXTOV, FOTOGRAFIÍ, GRAFOV AKÝMKOĽVEK
SPÔSOBOM, V SLOVENSKOM, ALE I V INOM
JAZYKU, JE BEZ PÍSOMNÉHO SÚHLASU
REDAKCIE ZAKÁZANÉ.

NÁZORY A TVRDENIA V TOMTO ČASOPISE
NEVYJADRJUJÚ OFICIÁLNE STANOVISKO FILO-
ZOFICKEJ FAKULTY KATOLÍCKEJ UNIVERZITY V
RUŽOMBERKU.

Zodpovedný redaktor
Pavel Izrael, PhD.

Milí študenti,

nový akademický rok je už v plnom prúde a vy sa opäť môžete začítať do nášho univerzitného časopisu. Predtým však, ako začnete listovať a čítať rubriky, ktoré sme si pre vás pripravili, dovolte, aby som sa vám predstavila.

Som nová šéfredaktorka ZUMAG-u a zo všetkých sôl sa budem snažiť, aby som bola aj dobrou šéfredaktorkou. Spolu s celou redakciou budeme pracovať na tom, aby sme časopisu zachovali minimálne doterajšiu úroveň a aby ste v ňom našli vždy to, čo hľadáte. Chceme vás informovať o dianí na univerzite, baviť a robiť všetko pre to, aby ste boli spokojní. Je dôležité aby ste vedeli, že ZUMAG je predovšetkým VAŠIM časopisom, je písaný priamo pre vás všetkých. Snažíme sa vyberať témy, ktoré sú študentom blízke a spracovať ich

tak, aby zaujali. Dúfame teda, že nám zachováte doterajšiu priazeň. Vedzte, že každé jedno prečítané číslo nás nesmiernie teší.

V aktuálnom čísle ZUMAG-u zaostrime na hudbu a jej rôzne podoby. Cestovateľov určite potešia reportáže z Havaja a Dublina, priaznivci športu zas ocenia rozšírenú rubriku, v ktorej sa môžu dočítať okrem iného aj o Tomášovi Kubojovi, našom novom univerzitnom talente. S multiinstrumentalistom Jozefom Gruchalákom sme sa porozprávali aj na tému láska k vlasti. Neprehliadnite ani Kultúru, kde nájdete mnoho zaujímavých recenzí na knihy, hudbu či filmy. Poteší Vás aj rubrika S odstupom času, v ktorej vám vaši pedagógovia čo to prezradia o svojom hudobnom vkuze. V špeciálnej prílohe sme sa späť obzreli za Mistami, ktoré sa uskutočnili na našej univerzite.

Takže, s chutou do čítania!

Nikola Kokiová

Držiteľ Pulitzera: Pravda má väčšiu moc ako konšpirácia

RUŽOMBEROK. Katolícka univerzita privítala na svojej pôde investigatívneho novinára a nositeľa prestížneho novinárskeho ocenenia Pulitzerovej ceny Tima Weinera.

Prednáška známeho a úspešného novinára niesla názov Informácie sú moc. Auditórium si mohlo vypočuť zážitky priamo z praxe tohto spravodajcu, ktorý pracoval ako korešpondent v Pakistane, Afganistane, Sudáne a iných krajinách. „Ľudia, ktorí chcú byť slobodní, sa musia vyzbrojiť silou informácie. Najviac neznášam ignoranciu, ktorá má dva typy, poraziteľnú a neporaziteľnú,“ dodal hned v úvode Weiner. Bývalý redaktor Philadelphia Inquirer sa snažil poodhaliť študentom záskutia o utajených informačných programoch Pentagonu a CIA, ktorým sa venuje už dvadsať päť rokov. Poslucháčov univerzity zaujal inteligentným humorom a ochotou odpovedať na otázky z pléna. Na záver nechýbala motivácia pre budúcich novinárov v podobe myšlienky, že pravdivé informácie majú väčšiu moc ako konšpiračné teórie a mylné faktky.

Tim Weiner (nar. 1956) V roku 1988 ako investigatívny reportér v The Philadelphia Inquirer získal Pulitzerovu cenu za národné spravodajstvo za svoje články o utajených informačných programoch v Pentagone a CIA. Národnú knižnú cenu za vecnú literatúru získal neskôr za svoju knihu z roku 2007 s názvom Legacy of Ashes: The History of the CIA. Jeho najnovšia kniha Enemies: A History of the FBI, mapuje história utajených spravodajských operácií FBI od vytvorenia tohto úradu začiatkom 20. storočia až po jeho súčasného úlohu vo vojne proti terorizmu.

text: Zuzana Budzáková | foto: Martin Buzna

Univerzitné pastoračné centrum oslavuje desať rokov

RUŽOMBEROK. Už desať rokov Univerzitné pastoračné centrum Jána Vojtaššáka (UPaC) rozdáva radosť študentom Katolíckej univerzity v Ružomberku.

UPaC bolo založené s cieľom poskytnutia duchovnej služby univerzitnému spoločenstvu na KU. Centrum našlo správnu cestu a dnes je o podujatia, ktoré organizuje veľký záujem. V rámci osláv UPaC pripravilo od 5. novembra do 8. novembra pestrý program. Jeho súčasťou boli univerzitné fóra, tvorivé dielne, sväte omše, celodenné adorácie, futbalový a florbalový turnaj, ale aj iné zaujímavé aktivity.

Snahou UPaC je, aby univerzitné spoločenstvo žilo živú vieru a zároveň sa usiluje byť centrom prijatia pre každého člena tohto spoločenstva. Okrem svätých omší UPaC počas akademického roka organizuje diskusné kluby a prednášky, filmové festivaly, športové turnaje, výlety, púte a ďalšie podujatia. Postupom času sa vybudovala i štruktúra UPaC. V súčasnosti na jej čele stojí duchovný otec Jozef Žvanda, ktorý spolu s ďalšími kniazmi zodpovedá za fungovanie centra. „Pôsobím v UPaC siedmy rok a vnímam to ako krásnu, potrebnú a zároveň náročnú službu,“ skončiatoval jeden z nich, Dušan Galica. Okrem duchovných otcov sa na fungovanie UPaC podielajú aj spolupracovníci z radov študentov a ďalší dobrovoľníci. Členovia UPaC sú k dispozícii celému univerzitnému spoločenstvu, teda študentom, pedagógom, zamestnancom a všetkým ostatným, ktorí akýmkoľvek spôsobom sú začlenení do tohto spoločenstva.

text: Mária Hekelj | foto: upacku.sk

Novinári z tlačovej agentúry školili budúcich žurnalistov

RUŽOMBEROK. Študenti druhého a tretího ročníka žurnalistiky si vyskúšali prácu novinárov v tlačovej agentúre. Túto možnosť im poskytol workshop s názvom „Rýchla žurnalistika, z agentúry na web“. Lektor Martin Dorčák, šéfredaktor a manažér portálu Teraz.sk, školil nádejnych novinárov v oblasti agentúrneho spravodajstva.

Mladí žurnalisti si vyskúšali tvorbu vlastnej krátkej správy z tlačovej konferencie. „Agentúrna správa musí byť vždy postavená na tých najzákladnejších faktoch,“ vysvetlil Dorčák. Najlepšie spravodajské výstupy odmenili novinári knihou.

Workshop predstavil tiež konkrétné tipy pre uchytenie sa vo svete profesionálnej novinárčiny. Redaktorka portálu Webmagazin.sk Kristína Grebáčová oboznámila študentov s jeho činnosťou. „Webmagazín sa snaží orientovať na všeobecného čitateľa,“ vysvetlila. Obaja profesionálni novinári informovali študentov o možnostiach praxe na portáloch TASR.

text: Mária Hekelj | foto: Martin Buzna

Umelci ulice

Busking alebo prezentácia umeleckej produkcie na verejnom priestranstve je rokmi ustálená tradícia rozšírená po celom svete. Jej korene siahajú až do čias potulných spevákov. Odvtedy sa spektrum ľudí, ktorí si hovoria aj umelci ulice, značne rozšírilo.

Čo je busking

Pod buskingom sa ukrýva rozsiahla škála umeleckej činnosti. Môže ísť o hudobné vystúpenie či divadelné predstavenie, stvárňovanie sôch, mimické akty, maľovanie, artistické kúsky a množstvo iných umeleckých kreácií. Príznačným znakom pre buskerov je estráda, ktorou sú poväčšine staré dláždené uličky, námestia, mestne parky, ale aj nákupné centrá či vstupné haly staníc metra. Poväčšine buskeri vyhľadávajú veľmi frekventované, ľahko spozorovateľné a málo hlučné miesta. Divákom sa môže stať každý náhodný okoloidúci. Pritom všetky ich vystúpenia sú bezplatné. To, kolko mincí sa nazbiera v klobúku, či púzdre od nástroja závisí nepriamo aj od buskera a jeho schopnosti komunikovať s publikom. Zväčša je ich množstvo však prejavom uznania pristavujúcich sa ľudí.

V súčasnosti sa pouličná prezentácia stáva veľmi dobrým marketingovým tachom nielen neznámych umelcov. Verejné priestranstvá často vyhľadávajú aj vychýrené tváre ako miesto pre vlastnú propagáciu. Práve ulica ponúka priestor, kde je možné prezentovať niečo, čo bude ľudí fascinovať. Ulica sa tak stáva kľúčom k úspechu.

Rovnako ako každá činnosť je aj busking ošetrený bud' formou zákona, rôznymi nariadeniami a predpismi, prípadne kódexmi. Na Slovensku regulujú pouličné vystúpenia samosprávy. Ak chcete vy-

stupovať v uliciach bratislavského starého mesta, musíte požiadať o schválenie konkrétnej aktivity. Po schválení je povolenie platné jeden rok. Vašou povinnosťou je potom požiadať o registráciu. Evidenciu je potrebné obnovovať každé tri mesiace. Výnimku tvoria len umelci, ktorých vystupovanie v uliciach starého mesta nepresiahne sedem dní. Účinkujúci pritom musí zaplatiť daň za zobraťie verejného priestoru.

Pouličné umenie a predsudky

Busking môže spĺňať požiadavky kvalitného umenia. Nemalá hŕstka pouličných aktérov sú veľmi zruční muzikanti. V očiach niektorých je však pouličné umenie často vnímané ako žobranie. Pritom si neuvedomujú, že značnú časť tých, ktorí sa odhodlajú opustiť múry skúšobne či tréningového centra, vedú iné pohnutky. Predovšetkým je to túžba podeliť sa s ostatnými o svoj talent, alebo jednoducho získať sebavedomie, či okúsiť atmosféru živého vystupovania a zároveň dostať bezprostrednú odozvu. Hľadajú uznanie a rešpekt. Z rušného prostredia mestských ulíc už vzišlo nejedno svetoznáme meno. Príklady tých, ktorí začínali svoju kariéru uprostred kráčajúceho davu je mnoho. Za všetkých možno spomenúť Edith Piaf, Newtona Faulknera, či známeho austráliskeho muzikanta Johna Butlera. Veď nie náhodou má koreň slova busking pôvod v španielskom slovom „buscar“, čo značí hľadať.

Festivaly pouličných umelcov

Po celom svete sa každoročne konajú aj festivaly, ktoré sú venované umeniu ulice. Najznámejším miestom kde sa uskutočňuje podujatie zamerané na propagáciu pouličného umenia je talianska Ferrara, ktorú v tom čase navštívili približne 800-tisíc divákov. Tradícia Ferrara Buskers Festival siaha až do roku 1988 a jej cieľom je snaha podporiť umelcov prezentujúcich sa v priestoroch a zákutiah miest.

Festivalmi pouličného umenia sú známe nielen zahraničné veľkomestá ako Barcelona, Viedeň, alebo Vancouver. Postupne si získavajú priazeň a tešia sa záujmu aj v ďalších mestách, dokonca ja na Slovensku (Bratislava Street Art Festival, Use The City Festival vo Košiciach a mnoho iných).

text: Jakub Habas | foto: Internet

Klasická hudba - prežitok doby alebo posolstvo v notách?

Klasická hudba sa oddávna považovala za niečo ako alfu a omegu hudby, za prejav vzdelenosti a hlbky ducha. Kto chcel mať reputáciu dokonale vzdeleného a rozhladeného človeka, musel vedieť ovládať hru aspoň na jeden hudobný nástroj a mať zvládnutné základné diela svetových velikánov klasiky. No postupne túto tradíciu nahradili moderné hudobné štýly, odsúvajúc majstrovstvo klasiky do úzadia.

Trvalý odkaz od majstrov

Korene klasickej hudby siahajú niekoľko storočí dozadu. Z tých významnejších a najvýraznejších období je to najmä obdobie renesancie, baroka, klasizmu či romantizmu. Výnimočnými predstaviteľmi týchto časových periodík sú svetoznámi a uznávaní géniovia ako Johann Sebastian Bach, Wolfgang Amadeus Mozart, Joseph Haydn, Ludwig van Beethoven či Frédéric Chopin. Každý z nich dal svetu niečo trvalé, i keď by sa zdalo, že tak abstraktný pojem ako hudba sa predsa nedá nijak uchovať.

No opak je pravdou. Hudba sa po celé stáročia uchováva pre nasledujúce generácie práve v podobe notových zápisov, ktoré títo skladatelia zanechali. Toto gesto je celkom jednoznačné. Nechceli, aby sa na nich, a primárne na ich diela, zabudlo. Prečo sa teda ľudia od týchto veľkolepých diel odvracajú, krútiac hlavami a tvrdiac, že klasická hudba nie je nič pre nich?

text: Veronika Kalafutová | foto: Internet

Príbeh zapísaný v notách

Mnohí z nich totiž považujú tento typ hudby za príliš vážny, nudný, seriózny, nepochopiteľný. Nie každého baví počúvať sláčikové či klavírne koncerty, operné árie alebo baletné suity. No keby sme nazreli hlbšie, pod povrch celej veci, objavili by sme neuveriteľné a jedinečné posolstvo, ktoré sa ukrýva na prvý pohľad v nepatrnom zdrapie papiera počímanom notami, pomlčkami, husľovými a basovými klúčmi a rôznymi predznameniami.

Ako hovorí Soňa Tináková, úspešná absolventka Žilinského konzervatória a Janáčkovej Akademie muzických umení v Brne, každá skladba predstavuje jedinečný príbeh zapísaný v notách, veľký odkaz osobne určený každému jednému poslucháčovi. A tento odkaz je o to intímnejší, že nie je podaný slovne, ale vznešeným hudobným prejavom.

„Ľudia sa musia naučiť hudbu vnímať komplexne, ako príbeh odvijajúci sa pred ich očami a nie ako papier plný nôt. Je to veľká pomocka aj pre tých, ktorí skladbu prednášajú – predstava ucelenosť skladby im pomôže v prejave a lepšie tým predstavia obyčajnému nezainteresovanému poslucháčovi o čom tóny rozprávajú.“

Klasika nie je prežitok

Je to veľká výzva a zároveň aj zodpovednosť pre koncertných umelcov. Je totiž neodškripitelnou pravdou, že deväťdesiat percent úspešnosti prednesu skladby závisí hlavne od toho, ako umelec skladbu prednáša. Ak ju ponúkne lákavým, pre poslucháča chytľavým spôsobom, v ktorom sa patrične odrazí nádych skladby, či už väšeň, napätie, radosť alebo smútok, poslucháč to ľahšie prijme a rýchlejšie sa adaptuje na to, čo mu chce hudba povedať.

A presne o tom klasika je. Nie je to žiadnený prežitok dávnych čias ani nepochopiteľné majstrovstvo, ktorému obyčajný smrteľník nepozrozumie, ako sa mnohí vyhovárajú. Je to jeden veľký príbeh, ktorý sa rozpráva práve pre každého jedného z nás a záleží na jednotlivcovi, ako tento príbeh prijme, ako si ho predstaví. Treba len skúsiť zatvoriť oči, pustiť si kvalitný koncert pre sláčikové kvarteto a nechať sa uniesť vlastnou fantáziou, farbami, ktoré jednotlivé tóny predstavujú.

Ked' sláčiky nahradia elektronické tóny

Časy, kedy hudobným podujatiam dominovali symfónie klasíkov, sú už nepochybne minulosťou. Klasická hudba sa pretransformovala na menšinovú záležitosť, mladí ľudia ju nepovažujú za modernú a inklinujú viac k elektronickému štýlu tanecnej hudby. Jedným z jej subžánrov je aj techno.

Ľudia si z techna zapamätajú hlavne množstvo zvukov. Melódie sú väčšinou založené harmonicky, jazzovo a sú príliš zložité na rekapituláciu zapísaním. Ak sa klasické piesne počúvajú pre chytľavú melódii a zvuk zažitého nástrojového aranžmá, techno nahrávky sa počúvajú pre zvuk a pudové potešenie z rytmického usporiadania.

Korene v americkej kultúre

Termín techno je odvodený od slova technology. Fanúšikovia tohto žánru sú však pri používaní termínu opatrni a nemajú radi, ked' sa ním označujú iné, i ked' podobné žánre tanecnej hudby. Techno vzniklo v americkom Detroite. Pochádza najmä z tvorby skupín ako sú Kraftwerk, Tangerine Dream alebo Cabaret Voltaire. Za zakladateľov tohto hudobného štýlu bývajú často označovaní Derrick May, Juan Atkins, Kevin Saunderson a Eddie Fowlkes. Spoločne začali hrávať v kluboch rytmických, čisto elektronických hudieb s tým, že pomocou dvoch gramofónov a mixážneho pultu spájali medzi sebou jednotlivé skladby, čím vznikal neprežitý ucelený prúd hudby. Svojské používanie bicích automatov, klávesov, syntetizátorov a digitálnych zvukových staníc je považované za dôležitý aspekt tejto hudby. V Európe sa techno udomáčnilo najprv vo Veľkej Británii, kde začali vznikať

prvé kluby a veľké party pod holým nebom. Dnes je už tento hudobný štýl populárny takmer vo všetkých európskych krajinách.

Možno sa zdá, že táto hudba je len mixom náhodne vybraných piesní, ktorý nemá hlavu ani pätu. No opak je pravdou. Mixovanie má svoje vlastné pravidlá – DJ musí ovládať rytmus a tempo piesne, aby vedel, v akom pomere ich použiť a musí výber skladieb prispôsobiť prostrediu, v ktorom hrá. Prvým stupňom tvorby je samotný autor skladby, na ktorého nadvázuje DJ, ktorý skladby začlení do setu. Vybrané pasáže plynule nadvádzajú na iné piesne v rôznych rýchlosťných obmenach. Techno set má podobu jednej veľkej skladby (napriek tomu, že je zložený z mnohých iných piesní) s úvodom, vrcholmi a koncom.

Nie je techno ako techno

Najväčšou chybou, ktorej sa ľudia dopúšťajú je, že technom nazývajú všetky „tuc-tuc“ skladby. No komerčná hudba ako dancefloor či eurodance, s ktorou sa mladí najčastejšie stretávajú na diskotékach sice využíva niektoré prvky techna, no v konečnom dôsledku s technom nemá nič spoločné.

Chybne je aj stotožňovanie techna s elektronickou hudbou ako takou. Techno je len jedným zo subžánrov tohto štýlu. Medzi ďalšie patrí napríklad house, trance, rave či jungle. House využíva prvky diska, funk alebo soulu. Trance je oproti technu melodickejší a rave rýchlejší. Jungle je založený na bicích, zatiaľ čo techno rytmus sú väčšinou strohé. „Nie je správne porovnávať techno s inými hudobnými štýlmi, ani s diskom hudbou. To sa nedá porovnať, je to osobitý a veľ-

mi špecifický štýl,“ vyjadril sa mikulášsky DJ Bud Heeck.

Celosvetovému rebríčku dominuje trance

Pre mnohých ľudí techno nie je len hudba, ale aj životný štýl. O jeho popularite svedčí i množstvo klubov, festivalov a podujati, ktoré sa konajú po celom svete. „V každej krajine je uznávaná nejaká halovka, klubovka či DJ producent. Niekde je ich viac, niekde zas menej,“ uviedol Bud Heeck. Na Slovensku je takýmto najnavštievanejším hudobným (i keď nie čisto techno) podujatím BeFree. Koná sa pravidelné každý rok na piešťanskom letisku a účinkuje na ňom približne 150 domácich i zahraničných DJ-ov. Zo svetových podujatí možno spomenúť Miami techno party alebo Tomorrowland, ktorý sa uskutočnil aj tento rok v Belgicku.

Hoci by sa na prvý pohľad mohlo zdať, že na techno DJ-ov môžeme naraziť na každom kroku, nie je to tak. V každej krajine sú fanúšikmi uznávaní producenti, no zvučne mená zastupujúce techno v celosvetových rebríčkoch chýbajú. Armin Van Buuren, David Guetta, Tiesto, Paul Van Dyk či Laiback Luke sú sice vo svete hudby chronicky známi producenti, no ich hudobným zameraním je prevažne trance. Čo sa týka techna, mohli by sme spomenúť predstaviteľov ako Carl Cox či Steve Angello. Carl Cox je britský techno a house DJ, ktorý sa stal v roku 1997 podľa časopisu DJ Magazine najlepším DJ-om vôbec. Grécko-švédsky DJ Steve Angello je zas známy z formácie Swedish House Mafia a medzi sféry jeho záujmu rovnako patrí techno a house.

J.Matejka: „Hudobná scéna je konzervatívna“

Hudba ho bavila odmalička a už v sedemnásťich mal svoju prvú kapelu. V súčasnosti je gitaristom nu metalovej skupiny Quarreling Men a vlastní nahrávacie štúdio, v ktorom sa už premieľo mnoho známych muzikantov. Hudobník a zvukár v jednom – Jozef Matejka.

Kedy si zistil, že hudba je to, čomu by si sa chcel venovať?

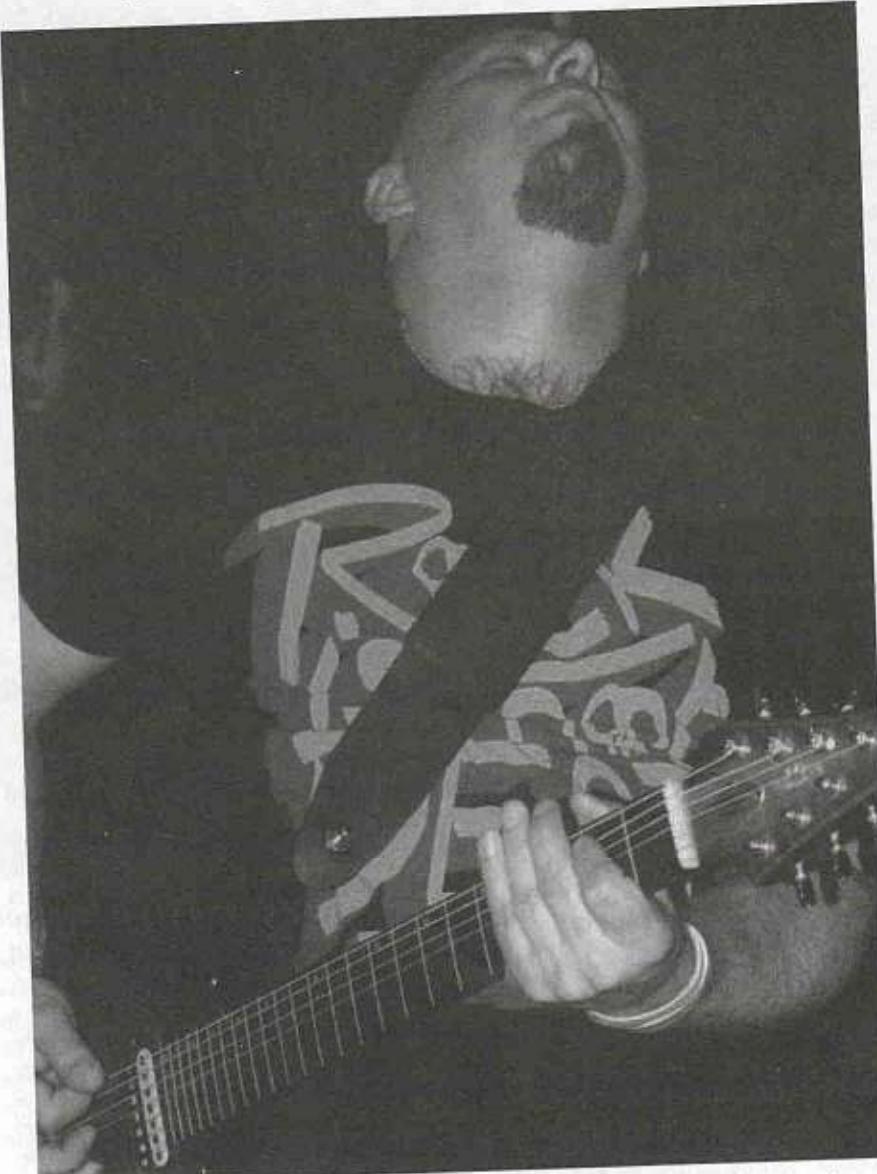
Hudba ma začala baviť asi v trinásťich. Bývali sme pri kasárnach a vojaci tam hrali na gitare. Mne sa to veľmi zapáčilo, a tak mi jeden z nich gitaru požičal, napísal mi pári akordov a ja som sa ich začal doma učiť. To bol ten prvý impulz.

Momentálne máš aj svoju vlastnú skupinu. Kedy vznikla a kde koncertujete?

Mám nu metalovú skupinu Quarreling Man. Názov dostala pred pätnásťimi rokmi, ale s niektorými členmi kapely spolu-pracujem už oveľa dlhšie. A kde koncertujeme? Momentálne nikde, lebo bubeník si zlomil nohu, a tak budeme musieť niektoré koncerty zrušiť. Ale inak chodíme po celom Slovensku, boli sme i v Čechách či v Rakúsku.

Aké úspechy máte s kapelou za sebou?

V roku 2004 sme sa zúčastnili súťaže Kapela na predaj, kde sme sice skončili štvrtí, ale tvorcovi programu sme sa páčili najviac a dokonca nám venoval

aj elektrickú gitaru. Tiež sme poslali naše dve nahrávky do amerických interneto-vých rádií. Jedna skončila na desiatom mieste a s druhou sme hitparádu vyhrali. Následne nám prišiel mail z Ameriky, že si tam zakladajú náš fanklub. Taktiež máme nahrané tri videoklipy, ktoré sa už objavili aj v médiach.

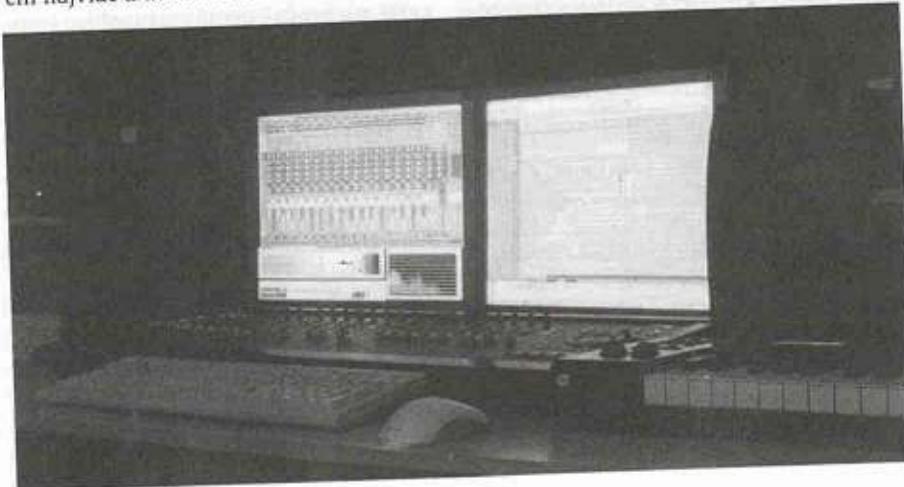
Okrem hrania v skupine vlastníš

aj nahrávacie štúdio. Ako si sa k nemu dostal?

S kapelou sme pochodili celé Slovensko, no neboli sme spokojní s prácou v žiadnom štúdiu. Tak som sa rozhadol, že si urobím vlastné, kde si budeme robiť nahrávky sami. No tie sa zapáčili viacerým tunajším kapelám, ktoré začali ku mne chodiť, a tak som si povedal - prečo to neskúsiť?

Ako prebieha práca na nahrávaní CD nosiča?

Je to dlhý proces. Každý jeden článok, v ktorom sa pochýbí počas procesu nahrávania sa podpiše na výsledku. Prvá dôležitá vec je, aby bola kapela zohratá, mala dobre naaranžované skladby a kvalitne hrala. Keď kapela pride do štúdia, najprv sa nahrajú nástroje, bicie, basa či gitara a nakoniec spevy. Potom sa dohrávajú klávesy. Keď sa všetko zaznamená, prebehne proces čistenia nahrávky, nasleduje mixáž a následne sa nahrávka mastruje. No a master podoba už ide rovno do výroby.

Je práca s hudobníkmi jednoduchá? Vie každý, kto chce mať CD aj naozaj spievať, alebo sa o to musíš niekedy postarať sám?

Ideálne je, keď si kapela so zvukárom rozumie. Komunikácia v štúdiu je jedna z najdôležitejších vecí. Keď nevznikne pohoda, vzniká stres, a to pre nahrávanie nie je dobré. Je to bežné hlavne pri mladých kapelách, ktoré nemajú dostatok peňazí a sú tlačené časom. Vtedy musí zvukár za krátke časy vydolovať z kapely čo najviac, čo je niekedy veľmi náročné. A či vie každý spievať? Ja sa pred nahrávaním snažím vypočuť si aspoň štúdiové nahrávky kapely, aby som vedel, do čoho idem. Ale samozrejme, všetko sa dá dolaďať. No osobne to neuznávam. Radšej sa s muzikantom potrápim a viem, že aj on bude mať z toho lepší pocit. A ak aj náhodou niečo doladím, tak o tom nevie.

S ktorými známymi hudobníkmi si už pracoval?

S mnohými. Z tých najznámejších spomeniem Jožka Hollého, vynikajúceho klavírneho virtuóza, ďalej Bystrík, spevák zo skupiny Rebro, Ročo, ktorý bol niekrajším členom kapely Metalinda. Zastavila sa u mňa aj Zuzka Smatanová či Michal Chrenko. Z tých tvrdších skupín spomeniem Brainscane, ktorá je v sú-

časnosti na Slovensku top kapelou, čo sa tvrdšieho štýlu hudby týka.

Robíš momentálne na nejakom projekte?

Teraz nedávno sme nahrávali s Bobom Kantorom, niekrajším klávesakom z Teamu, najnovšie CD skupiny PloštínPunk. A tiež som dokončil master nahrávku jednej mladej a talentovanej skupiny z Liptovského Hrádku.

Aké sú tvoje plány do budúcnosti? Máš nejaký sen, kde by si chcel koncertovať s kapelou?

Sny a plány sú veľmi dôležité. Mojim snom je postaviť štúdio v takom kľudnejšom štýle, typu domček v prírode. Aby kapely vedeli, že nahrávanie nie je len o strese. Momentálne spolupracujem aj s DJ-om Jankom Tlamkom, s ktorým plánujeme spojiť naše štúdiá a ak sa nám to podarí, verím, že na Slovensku bude

jedno z najlepších nahrávacích štúdií so špičkovou technikou. No a s kapelou sme plánovali teraz na jeseň nahrávať CD, ale kvôli zlomenej bubeníkovej nohe to budeme musieť posunúť.

Myslíš si, že slovenská hudobná scéna má svetu čo ponúknut?

Samozrejme. Nahrávam klubovú scénu a stretávam tam naozaj famózne skupiny, minimálne európskeho formátu. No u nás je hudobná scéna konzervatívna a hudba tvrdšieho štýlu je menšinovou záležitosťou.

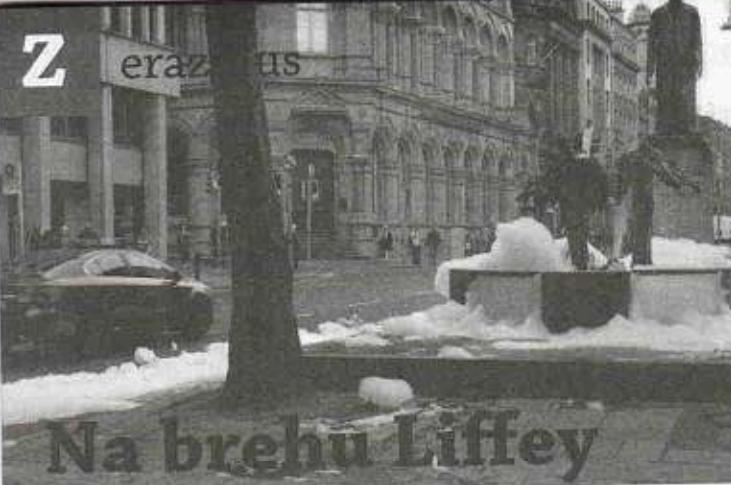

Čo by si poradil mladým hudobníkom, ktorí by chceli preraziť?

Hlavne aby mali veľa chuti a trpezlivosti. A samozrejme hrať, hrať a hrať.

text: Nikola Kokliková | foto: súčrto Matejkunný archív Jozefa Matejku

Na brehu Liffey

Už počas letu mi bolo jasné, prečo sa tomuto ostrovu hovorí „smaragdový“. Z vtácej perspektívy sa dá totiž krásne vidieť, ako veľmi je írsko zelené. Navyše, po dvoch týždňoch „prebetónovanej“ Bratislavky mi padlo vhod navštiviť hlavné mesto, ktoré dbá o svoju zelen. Niet divu, že práve v Dubline sa nachádza najdlhší otvorený mestský park v Európe. Phoenix park svojou rozlohou prevyšuje londýnsky Hyde park až pätnásobne. Počas prechádzky v ňom môžete stretnúť dokonca divú zver, ktorá tu má volný výbeh, alebo tiež natrafiť na najväčší vikingský cintorín mimo územie Škandinávie. Jeho názov je odvodený od „fion uinsce“, čo v írštine znamená „jasná pramenitá voda“.

Capital city of craic

Niektoľ ľudia sú prekvapení tým, že existuje niečo ako írština, kedže v Írskej republike je oficiálnym jazykom angličtina. Za touto skutočnosťou sa skrýva dlhá história od dôb britského impéria až po súčasnosť, ktorá zahŕňa aj emigráciu ľudov do Severnej Ameriky. Preto namiesto siahodlhého vysvetľovania len spomieniem, že sa tu na základných školách vyučuje popri angličtine poviňne aj írština. Írska angličtina však zní tak trochu inak. Najlepším príkladom toho je, že o Dubline sa hovorí aj ako o „hlavnom meste craic-u“. Slovo craic vzniklo niekedy v polovici dvadsiateho storočia odvodením od anglického crack, a dalo by sa preložiť ako klebety, novinky, zábava, alebo prijemná konverzácia. Toto slovo najvýstížnejšie definuje povahu mesta. Dublinčanom sa nedá upriet ich komunikatívnosť, pretože už len jednoduché „Ahoh.“ často spájajú s otázkou „Ako sa máš?“, pričom ani nezáleží na tom, či toho človeka poznáte len pári sekúnd, alebo či na túto otázkou vôbec odpoviete (čo by však predsa nebolo najzdvorilejšie). Takisto sa im nedá upriet chut' baviť sa. Írsko nie je len o Vikingoch, druidoch či škriatkoch s plným kotlom zlata, ale aj o úžasnom folklóre. Ten zahrňa nielen energickú hudbu, ale aj melancholické piesne či skvelý tanec, ktorý vo svete preslávila skupina Lord of the Dance.

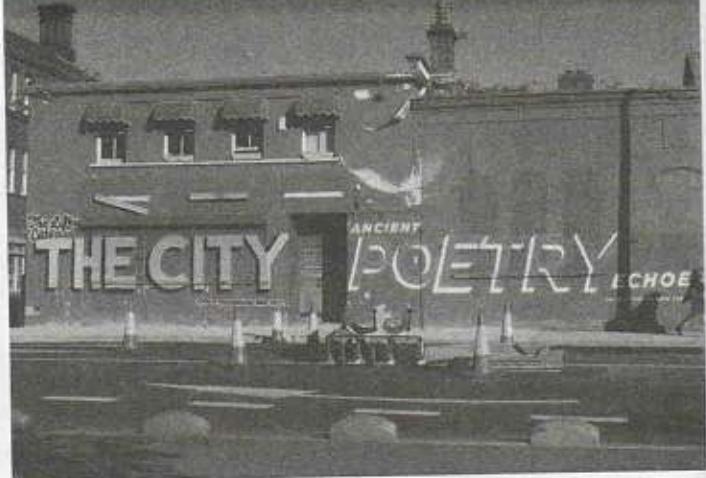
Od jazzu cez rap až k punk-rocku

Aby ste zakúsili túto atmosféru, nemusíte utratíť ani cent. Stačí len zájsť do slávnej štvrti Temple bar, plnej malých krčmičiek, ktoré sú si na pohľad veľmi podobné, ale predsa je každá iná. A aj keď vás žiadna z nich „nevzcucne“ do svojich hudobno-tanečných útrob, aj obyčajná prechádzka ulicami zaručuje zážitok. Speváci, muzikanti,

maliari, cirkusanti a iní pouliční umelci na každom kroku priopomínajú živú galériu. Tá má svoje vlastné pravidlá, no hlavným z nich je, že vstupné je dobrovoľné a platíť môžete peniazmi, aplauzom, či útratu času, ktorý pri nich strávite. Rovnaké je to aj na Grafton street, ktorá si tiež žije vlastným životom. Oasis, Mumford and Sons, Alex Clare, U2, The Ramones a mnoho, mnoho ďalších interpretov prepožičiava svoje piesne tejto ulici. V niektorých prípadoch by sa možno ich autori chytali za hlavu, ale v ostatných by im určite padla dolu sánka a srdce by sa potešilo. Po viacerých návštevách „Graftonky“ si všimnete, že má aj svoje stálice, ktoré vidíte vždy radi. V takom prípade sa nesmiete hanbiť im to povedať, pretože tu platí rovnaké vstupné ako na Temple bare a aj keď pre týchto hudobníkov sú čas doslova peniaze, radi ho s vami utratia krátkym rozhovorom.

To Arthur! Sláinte!

Možno neobvyklé, ale sympatické je vidieť svetoznámym írsky pivovar takmer v centre mesta. Aj na tom sa ukazuje, ako sú domáci hrdi na všetko, čo je ich, a to od zeleného trojlístka Svätého Patrika až po čierne pivo Arthur Guinnessa. Obaja títo páni majú v írskom kalendári rezervované svoje dni, kedy sa konajú oslavy na ich počesť po celom ostrove. Arthur's day je dokonca jediný deň v roku, kedy írske Sláinte! (Na zdravie!) nahradza prípitok To Arthur! Deje sa tak vždy presne o 17:59, čo symbolizuje rok jeho narodenia. Fabrika na výrobu piva však nie je to jediné, čo ma na architektúre tohto mesta milo prekvapilo. Staré kamenné chrámy sa po oboch brehoch rieky Liffey striedajú nie len s tehlovými domami, ale aj s modernými stavbami, ktoré medzi ne svojou zväčša ocelovo-sklenenou konštrukciou zapadajú elegantne a nenarúšajú tak príjemný kolorit mesta. Rovnako tak sa cez rieku striedajú

kamenné mosty (často podsvietené na zeleno) s tým novšími, pričom perlami medzi nimi sú určite tie, ktoré priopomínajú harfu, symbol írsku. Venované sú pritom dvom osobnostiam svetovej literatúry: Jamesovi Joyceovi a Samuelovi Beckettovi. Niet divu, pretože ak sa má tento ostrov čím pyšiť, tak sú to práve spisovatelia, ktorých svetu ponúkli.

„Našlapuj zláhka, pretože šliapeš po mojich snoch“

Oscar Wilde vyvalený na kameni v Marion Square parku, bronzová socha W.B. Yeatsa v Stephen's Green, či James Joyce na piedestály na O'Connell street. Posledný menovaný má dokonca aj vlastné múzeum, no okrem neho sa v Dubline nachádza aj špeciálne Writers muzeum. Tváre najznámejších majstrov pera sa vyskytujú po celom meste, dokonca na nich môžete natrafiť aj na stene cestou na toaletu. Ak sa vtedy človek skutočne neponáhla, alebo ak naopak čaká v rade, je to skutočne príjemné spestrenie večera.

Mesto krásnej minulosti a možno žiarivej budúcnosti

O Dubline sa v niektorých kruhoch začína hovoriť aj ako o Silicon Valley Európy. Teda, skôr by sa dalo použiť pomennovanie Silicon Docks, pretože v írskych prístavoch plávajú naozaj

veľké ryby ako Google, LinkedIn, Altech, Microsoft a ďalšie, ktoré si vybrali tento ostrov na založenie svojej pobočky pre Európu, Stredný východ a Afriku. Je to zapríčinené hlavne dobrou geografickou polohou, angličtinou a výhodným podnikateľským prostredím, o ktoré sa tu dbá. Tieto skutočnosti predurčujú Írsku naozaj žiarivú budúcnosť.

„No pressure“

Nepopieram, že sú Íri pracovitý národ, ale nejako sa na nich tá zelená upokojujúca farba prejavíť musela. „No pressure“ je totiž jedna z ich oblúbených fráz. „Nič nenáhli, všetko má svoj čas.“ Na jednej strane to môže niekomu zdvihnuť tlak, keď čaká na autobus a čas do jeho príchodu signalizovaný na tabuli sa v sekunde zmení z troch na desať minút. No na strane druhej, keď už si na to človek zvykne a naučí sa žiť s istou časovou rezervou, nie je až také zlé občas spomaliť.

Foto: Martina Kopečková a Ján Šimola / ČTK
Foto: David Černý / ČTK

Toto je Havaj, bejbe!

Príbeh o tom, ako dve mladé, šarmantné, krásne študentky žurnalistiky strávili leto na havajskom ostrove Oahu. Ja (nevlastným menom Ševa) a moja partáčka a dvorná fotografka Monča (nevlastným menom jednoducho Monča) sme si povedali, že naše posledné študentské leto strávime tam, kde sme už raz prežili jedny z najlepších prázdnin.

Tak, aké to bolo? Odpoviete si sami, ak si hned teraz predstavíte všetko, čo vám ako prvé napadne pri slove Havaj. Ak chcete čítať ďalej, pripravte sa na to, že budete troška závidieť. Aj ja by som si závidela.

Viem však, že väčšina z vás sa rada presune zo sychravého ružomberského počasia na slnkom zaliaty ostrov. Aspoň imaginárne a aspoň na chvíľu.

Ked' sa povie Ševa a Monča cestujú na druhý koniec planéty, cez štyri letiská a s minimálnou časovou rezervou, tak to aj tak dopadne. Po extra vybavovaní boarding pasov, zistení, že na letisku vyhlasujú práve naše mená, myšlienkach typu: „Toto určite nestihneme“, po vzájomnom šuškaní otázok: „Čo to povedal? Kam máme ist?“, hodinách spánku v lietadlových sedačkách a pocite, že už súrne potrebujem sprchu a pevnú pôdu pod nohami, som si konečne uvedomila, že na letisku v Honolulu s voňavým havajským vencom lei okolo krku objímam kamarátku Alenu, ktorá nás prišla čakať. Alenka, naša bývalá spolužička, tu žije už niečo viac ako rok. Preto sme sa rozhodli, že sa môže o nás postarať a pomôcť nám v začiatkoch.

Celé leto sme bývali v jednom obrovskom dome s ďalšími dvoma Američanmi. Dom sa nachádza pri pláži Keiki v mestečku Haleiwa. Lokalita najlepšia, akú sme si mohli vysnívať. Nebolo to preplnené hlavné mesto Honolulu, ani príliš tiché malé dedinky. A čo je hlavné, North Shore, časť ostrova, na ktorej sme bývali, je preplnená úžasnými ľuďmi s ozajstným „Aloha spiritom“. Sú tam naozaj šťastní ľudia, ktorí vždy pozdravia, zastavia sa na kus reči, pozvú na grilovačku, prípadne na surfovačku, i keď vás vidia prvýkrát v živote. Zo začiatku som mala podozrenie, že sa len chcú dozvedieť, kde to Slovensko vôbec je, keď nepatrí pod Rusko. Potom som

ale zistila, že ich to vôbec nezaujíma. Viem, Američania sú geografickí ignoranti. Ale popravde, ani ja som presne nevedela na mape ukázať, kde sa nachádza ostrov Tonga či Samoa.

To však ani zdáleka nie je všetko, čo som sa naučila. Tak napríklad som nevedela, že ananásy nerastú na stromoch, ale na takých malých kríkoch, odkiaľ sa potom zbierajú a vyvážajú do sveta. Nevedela som ani to, že 80% svetovej produkcie

spomínaných ananásov je z Havajských ostrovov. Nevedela som, že havajské bankomaty vydávajú peniaze iba v dvadsaťdolárových bankovkách, keďže som nemala absolvútné tušenie, čo mi teta pri zakladaní môjho bankového účtu vôbec hovorí. Avšak naše pravidlo: keď nerozumieš, usmievaj sa a prikyvuj vyšlo aj tentoraz. Nevedela som, že autobusová doprava mešká minimálne tridsať minút, prípadne autobus ani nepríde alebo niekedy jednoducho nezastaví. Iba tak, aby

MISIE NA KU 2012

1. - 7. OKTÓBER

2.10. - Stretnutie so študentmi

1. 10. - Úvodná omša

2.10. - Diskusia

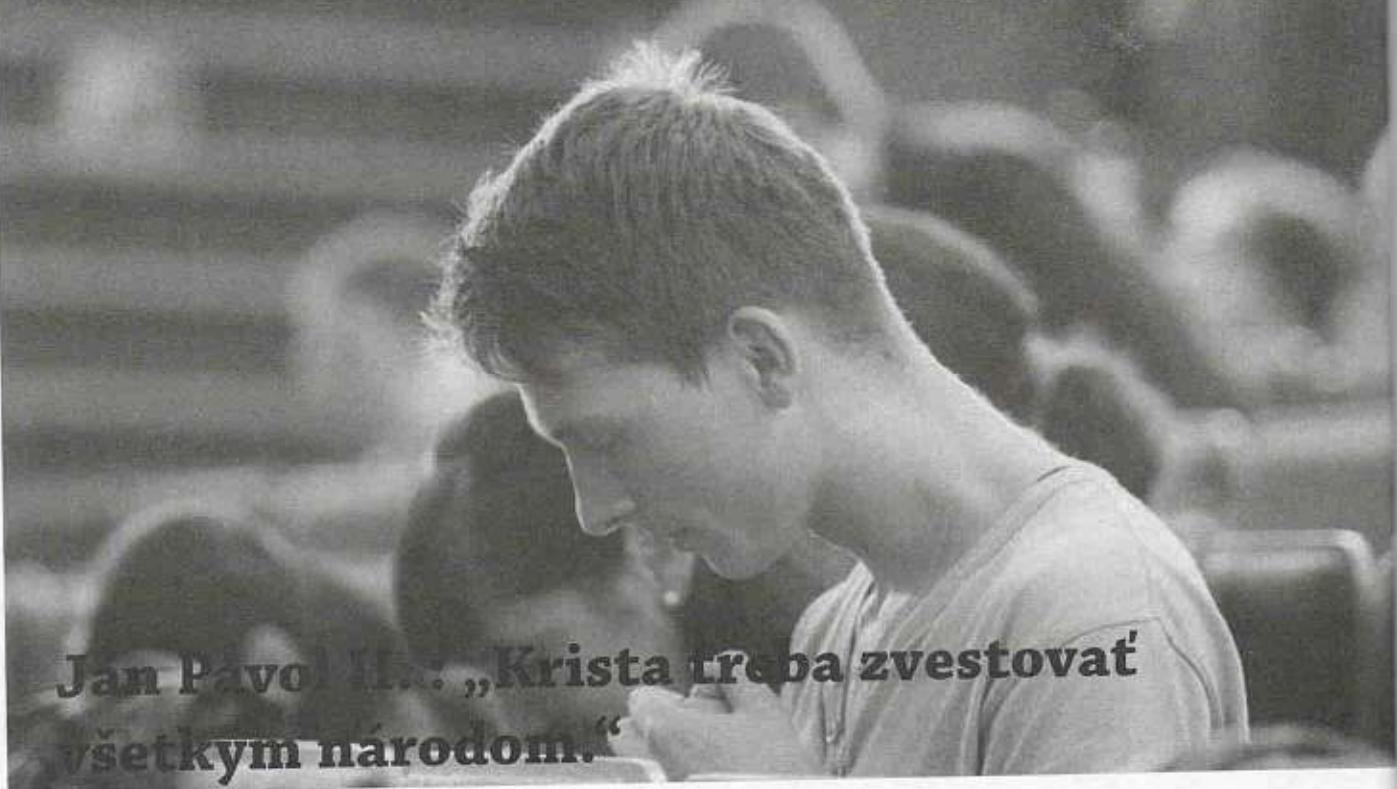
4.10. - Stretnutie s pedagógmi

7.10. - Záverečná omša

foto: Martin Buzna

Jan Pavol II. ... „Krista treba zvestovať všetkym národom.“

Začiatkom októbra sa na univerzite pohybovalo oveľa viac kňazov ako obvykle. V Aule Jána Pavla II. neboli tradičné prednášky, ale omše a evanjelizačný program. Diskusné fórum vo foajé sa premenilo na „Nádvorie hľadajúcich“ a spolu s pozvanými hostami sa študenti zamýšlali nad otázkou pravdy a dôležitosť cirkvi. Celé univerzitné spoločenstvo dostalo možnosť duchovne začať odznova. No nie každý študent, ktorý sa v čase konania misií pohyboval na univerzite vedel, čo misionári prinášajú a prečo prišli.

Prvotnou úlohou misií je reevangelizácia veriacich. Ludové misie sú odvodené od latinského slova missio - poslaný. Samotným zakladateľom misií je Boh, ktorý poslal na zem svojho syna, aby zevangelizoval apoštolov. Ježiš bol prvým misionárom, ktorý hovoril ľudom o svojom Otcovi a následne poslal apoštolov, aby ohlasovali zažitú skúsenosť s ním. Pápež Benedikt XVI. hovorí, že „evangelizácia nie je nič iné než ohlasovanie

zažitéj skúsenosti a pozvanie vstúpiť do mystéria spoločenstva s Kristom.“

Dôležitosť misií zvýrazňuje aj pápež Pavol VI. v dokumente Evangelii Nuntiandi kde uvádzá, že „príkaz ohlasovať evanjelium všetkým ľuďom je prvotnou a prirodzenou povinnosťou Cirkvi. Úloha ohlasovať evanjelium je vlastné povolenie Cirkvi a vyjadruje jej pravú povahu.“

Katolícku univerzitu v Ružomberku si pod patronát zoobrali bratislavskí redemptoristi. Predstavitelia cirkvi si uvedomujú dôležitosť obnovy zastaraných prostriedkov a spôsobov evanjelizácie, a preto nasadzujú všetky svoje sily za novú evangelizáciu. Október tohto roka bol významným zlomom, kedy sa vo Vatikáne stretli biskupi z celého sveta, aby premysleli ďalšie kroky. Aktuálnym výsledkom stretnutia je zvýraznenie troch pilierov, o ktoré sa bude cirkev opierať. Biskupi sa rozhodli postaviť novú evangelizáciu na práci laikov, upevňovaní rodiny a na podpore ekumenického dialógu. Vatikán tak plní výzvu blahoslaveného Jána Pavla II., keď v dokumente Redemptoris missio uviedol, že „prišiel čas, nasadiť všetky cirkevné sily za novú evangelizáciu a za misie ad gentes (misií so zápalom prvých kresťanov). Nikto, kto verí v Krista, žiadna cirkevná inštitúcia sa nemôže vyhnúť tejto najvyššej povinnosti: Krista treba zvestovať všetkým národom!“

Európa potrebuje misionárov

O tom, že Európa už dávno nie je kresťanská a potrebuje misionárov sme sa rozprávali s pátom Rastislavom Dluhým, ktorý nielen evanjelizoval počas misií, ale pôsobil aj na Katolickej univerzite.

Prečo sa tohtoročné misie niesli v hesle „Kde je Pánov Duch, tam je sloboda“? Myslite si, že ľudia sú dnes málo slobodní?

Ľudia žijú relatívne v slobodných podmienkach, ale sú zotročení svojim egoizmom, alkoholom, drogami, pornografiou, naviazanosťou na materiálne veci. Je potrebné oslobodiť sa od nich. Heslo je o tom, že tých ľudí, ktorí pustia Ducha Svätého do svojho srdca Duch oslobodi a urobí z nich ľudí slobodných, nezotročených. Človek je naozaj slobodný len vtedy, keď vie milovať, obetovať sa za druhého bez nároku na odmenu, keď dokáže venovať svoj čas či svoje pohodlie niekomu, kto to potrebuje.

Nie sú misie niekedy ľuďom vnucované? Čo ak niekto nemá záujem zmeniť svoj život?

Ak má človek takto postoj, jeho srdce je totálne neobrátené. Vela ľudí sa obráti vďaka utrpeniu. Najlepší lámaci prostriedok našej pýchy, nášho vzoru je práve utrpenie. Nikomu ho neprajem, ani sebe, ale veľa ľudí sa vďaka nemu obráti a uvedomi si, aký povrchný a materialistický život žili. Áno, mnohí ľudia sú proti misiám, nepáči sa im, že im ponúkame šancu na zmenu. Dokonca som sa už stretol aj s názorom, že misie sú protiústavné. No v preambule Ústavy Slovenskej republiky sa piše, že nemáme zabúdať na dedičstvo Cyrila a Metoda. A to my robíme. Plníme úlohu nezabudnúť na toto dedičstvo, ktorým je Ježiš Kristus. Misie teda nie sú protiústavné, ale naopak, v súlade s Ústavou.

Väčšina ľudí si pod pojmom misionár predstaví kňaza v Afrike. Nie je to paradox, že misie sa konajú na Katolíckej univerzite?

Nie, dovolím si povedať, že Slovensko už dávno nie je katolickou krajinou ako pred tridsiatimi rokmi. Sme sice obklopení náboženskými predmetmi, slúžia sa omše, ale ľudia žijú akoby Boha nebolo. Človek potrebuje, aby mu bolo evanjelium ohlasované nanovo. Ľudia možno vedia niečo o Bohu z náboženstva, ale nežijú to, potrebujú, aby k nim prišiel misionár a obnovil to. Európa už nie je kresťanská, jednoznačne potrebuje misionárov.

Misie sú časom plným evanjelizácie, prednášok. Ako sa taký misionár pripravuje na misie?

Je to dlhodobá záležitosť. Nefunguje to tak, že si prečítam knihu a z nej si pripravím prednášku. Modlím sa, študujem, pozérám klipy a priebežne nad všetkým uvažujem. Snažím sa byť otvorený potrebám mladého človeka. My nevieme, akí ľudia sa zúčastnia misií, preto sa vždy vopred stretneme, modlime sa a pripravujeme program na mieste. Niekedy nám to trvá dve hodiny a niekedy len desať minút.

Na základe čoho si vyberáte miesto misií?

Väčšinou nás pozývajú jednotliví kňazi z farnosti. Tu nás pozval rektor Katolíckej univerzity a predtým, v roku 2006, prišlo pozvanie z pedagogickej fakulty.

Ako by ste zhodnotili misie pred šiestimi rokmi a dnes?

Na tých v roku 2006 som sa, bohužiaľ, nemohol zúčastiť. Ale na základe ohlasov malo tohtoročné misie širší záber aj program. Osvedčilo sa nám diskusné fórum hľadajúcich. Na e-mail nám prišlo mnoho

pálcivých otázok, na ktoré sme nestihali odpovedať. Boli to veľmi múdre otázky, k veci.

Ktorá otázka vás zaskočila najviac? Mali ste problém na niektorú odpovedať?

Museli sme vyvinúť veľké úsilie, aby sme maximálne korektnie odpovedali na otázky týkajúce sa bývalého arcibiskupa Bezákova. Taktiež otázky ohľadom Cirkvi, snažil som sa nájsť primeranú odpovедь na jej potrebu.

S akými reakciami ste sa stretli u ľudí počas misií?

S dobrými. Som veľmi prekvapený. Nečakal som toľko pozitívnych odoziev. Napríklad, po programe pre zdravotnícku fakultu prišlo za mnou jedno dievča, že chce zmeniť svoj život, že chce žiť s Bohom. Ponúkol som jej UPaC, kde sa ďalej môže formovať, a to je ono, plod týchto misií. Alebo po programe pre filozofickú fakultu za mnou prišlo pätnásť ľudí vyspovedať sa. Náš zakladateľ sv. Alfonz hovoril, že plodom misií nie sú ani tak preplnené kostoly, ale ľudia, ktorí sa vyspovedajú a chcú zmeniť svoj život.

Misie určite oslovia mnoho ľudí, no s odstupom času sa človek opäť dostáva do kolobehu povinností, stresu, školy... Čo by ste odporučili ľuďom, aby ovocie misií pretrvávalo v ich živote aj nadálej?

Predovšetkým aby to srdce, ktoré bolo oslovené Duchom Svätým, ostalo stále otvorené v každodennej modlitbe. Ostať v intenzívnom vzťahu s Bohom aj napriek prekážkam. Po rokoch som presvedčený, že je potrebné aj spoločenstvo. Nielen vo farnosti v nedelu na omši, kde je to väčšinou anonymné. Je dôležité mať okolo seba páru ľudí, s ktorými sa môžem stretnúť, porozprávať, pomolit sa. Stručne: modlitba, spoločenstvo, sviatosti – spoved a eucharistia.

Pieseň chvály spievať túžim...

Tento verš je vybraný z jednej gospelovej piesne. Aj počas misí na Katolíckej univerzite často znali tóny náboženských piesní. No čo je chvála a čo len kresťanská pieseň? Našu modlitbu či omšu často sprevádza rôzna hudba. Lenže nie všetky piesne majú rovnaký význam napriek spoločnému náboženskému obsahu.

„Na Slovensku sa pre celú kresťanskú hudbu zakorenil pojem gospel, zatiaľ čo v zahraničí je gospel len jedným zo žánrov kresťanskej hudby, ktorá sa ďalej delí na worship, christian rock či christian folk,” vysvetľuje jeden z členov modlitbového spoločenstva Rieka života, Rastislav Dluhý. „Gospel je pôvodom čiernošský spírituál, ktorý kedysi vychádzal z ich útlaku. Boli to prevažne piesne o slobode”, dodáva. Gospel Music Association uvádzá, že gospelová hudba je hudba akéhokoľvek štýlu, ktorej text je

podstatným spôsobom založený na historickej, ortodoxnej pravde obsiahnutej v Svätom písme. Je vyjadrením chvály Bohu, Jeho diela, svedectvom vzťahu k Bohu cez Krista a jasne vychádza z kresťanského svetonázoru.

Naopak, worship sú piesne, ktoré sú spievané k Bohu, nie o Bohu. Pod Praise and worship chápeme skôr osobnejší typ modlitby, ktorou sa zvelebuje Boh. V Katechizme katolíckej cirkvi sa uvádzá, že chvála je forma modlitby, ktorá najbezprostrednejšie uznáva, že Boh je Pán. Ospevuje ho pre neho samého, oslavuje ho preto, že ON JE, ešte viac než za to, čo koná. Chvála spája ostatné formy modlitby a povznáša Ich k tomu, ktorý je ich prameňom a cieľom – k Bohu.

„Chvály sú hlbšie ako gospel, sú určitým druhom kontemplácie. Pri chvále človek

cíti Božiu prítomnosť, počas ktorej môže Boh špecifickým spôsobom zasiahnuť do života človeka”, tvrdí Ján Liška, člen modlitbového spoločenstva chvály v Ružomberku.

Z uvedeného vyplýva, že worship a gospelová hudba nie sú totožné pojmy, ale majú spoločný zámer, ktorým je chvála Boha. No kým gospel spieva o Bohu, worshipové piesne k Nemu priamo smerujú, a v tom spočíva najzákladnejší rozdiel medzi týmito dvoma žánrami.

Z uvedeného vyplýva, že worship a gospelová hudba nie sú totožné pojmy, ale majú spoločný zámer, ktorým je chvála Boha. No kým gospel spieva o Bohu, worshipové piesne k Nemu priamo smerujú, a v tom spočíva najzákladnejší rozdiel medzi týmito dvoma žánrami.

Vox populi, vox Dei

Aké boli vaše očakávania a čo Vám misie dali?

Jozef, 21 rokov, študent učiteľstva historie a náboženstva:

Od misí som očakával dušovné oživenie, znovaobjevenie celéj našej univerzity a nový zápal, ktorý potrebujem. Dúfam, že viacerí neveriaci spoznali Boha skrečtoto misie a pridú k vieri. Prečeli sa mi svätej omši v aule. Keďže je to školské prostredie, bolo zaujímavé byť tam aj na omši. Zaujali ma aj chvály, ktoré boli veľmi silné, rovnako ako aj adoracia.

Petra, 24, učiteľstvo pre primárne vzdelávanie:

Najviac sa mi páčili sväte omše a chvály. Popri škole a zhorenom nemala čas premýšľať nad očakávaniami od misí, ale chcela som využiť ležiskom a tešíť sa súčasťou na ten čas. Misie mi ponúkli prekonat prieťať, ktorú bola medzi nami. Dlhosom nezažila taký dobrý pocit ako teraz.

Janka 25, absolventka :

Myslim si, že misie priniesli veľké ovocie na pôdu KU. A teším sa, že redemptoriisti prišli s misiami práve na našu univerzitu.

Monika, 20, študentka žurnalistiky:

Najviac mi zaujalo video o tom, že sme

hudobné nástroje a máme sa zladiť v Bužom orchestra. Celý život je o tom, že sa ledime na Božiu nôtu. Však misiam som sa naučila mal ráda chvály. Predtým som si myšľala, že ide iba o koncert a prezentovanie sa ľuďom v kapeli, ale na misiach som objavila napadenie na chválovú nôtu, ktorú je naozaj radostná oslava Pána. Myslim si, že ak sa obrátiť to len jediný človek, misie mají veľký význam.

Michaela, 2 ročník, psychológia:

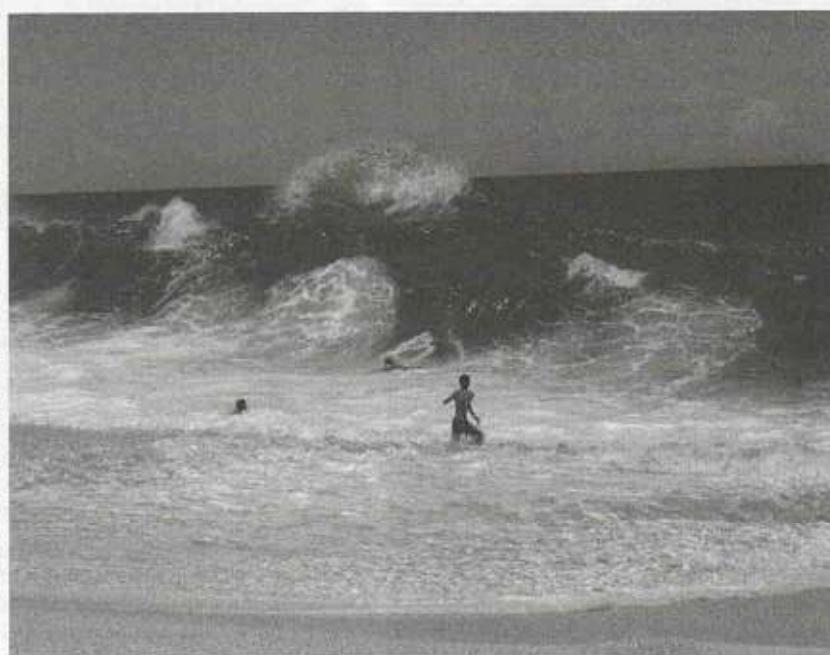
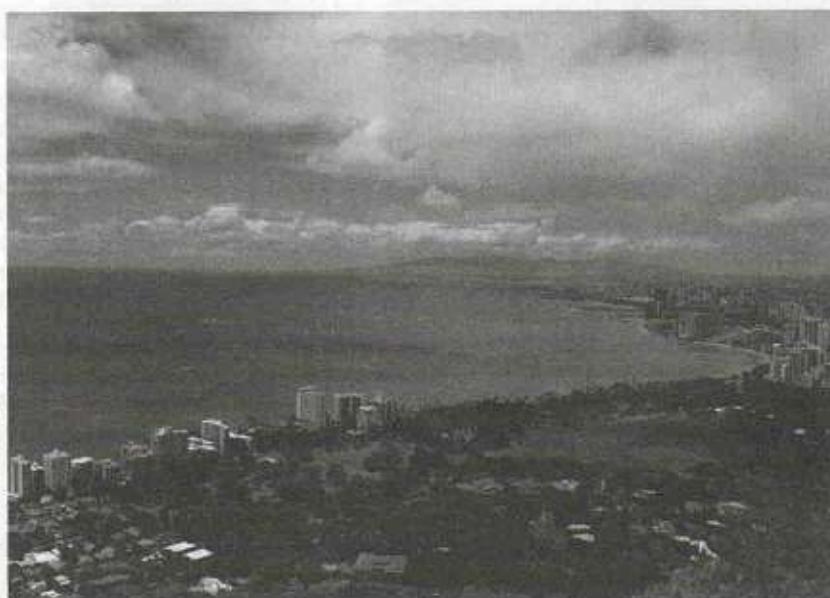
Najviac mi zaujalo spoločenstvo, keď sme boli všetci spolu. Hlavné, že tu bol priestor isti do hĺbky. Teším sa, že mi misie priniesli nove obohatenie a poznania, lebo to sú nevyčerpateľné veci.

bolo veselo. Nevedela som, že havajských päť minút (dovolené meškanie) v skutočnosti trvá štyridsať päť minút a viac. Ako správna dochvíľna Európanka som preto všade dlho čakala. Nevedela som ani to, že som prišla na miesto s najväčším počtom zrážok na svete, hned po dažďových pralesoch. A už vobec som si nemyslela, že na Havaji niekedy prší. Keby ste teda nevedeli, prší. A to takmer každý deň. V horúci deň sú však päť minútové dažde celkom osviežujúce. Hlavne keď po nich príde dúha. Niekedy nielen jedna. Vtedy som pochopila ako to ten Kamakawiwo v piesni „Somewhere over the rainbow“ mysel. Pri plávaní s korytnačkami som pochopila, prečo sú symbolom Havaja a aj to, že je úplne prirodzené ak vám vybehne slza, keď sa brodením džungľou, bažinou, potokmi a bambusmi prederiete na vysoký kopiec, a ten výhľad povie: Áno, Zem je skutočne guľatá, áno tam je skutočne iný ostrov a nie, nesníva sa ti, tento výhľad je naozaj ešte krajší, aký si si vysnívala.

Naučila som sa tiež, že keď nás náš kamoš Aliko zoberie na „adventure day“ nikdy nevieš, či sa ocitneš v džungli, na surfovačke, na motokrose, na túre, pri skladaní lode s kapitánom ponorky, pri strúhaní dreveného surfu, alebo jednoducho zmocneš v otvorennej zadnej časti auta na päťprúdovej diaľnici. Tiež už viem, že ak sa náš domček triasol, nebolo to zemetrasenie. To len na druhý deň prišli veľké vlny, do ktorých sme surfovať sice nešli, ale pohľad na surferov, ktorí sa statične vrhali do vln stál tiež za to. Viem aj to, že treba byť stále pripravená na stretnutie s celebritou, lebo aj pri balení mexických burít sa môže stat, že týpek, ktorý si vypýta extra salsa môže byť Sean Penn, Jack Johnson či Rob Machado. Nemôžem nespomenúť, že zo surf múzea sa môže vykluť bar a nie skutočné múzeum, a pri návštive Pearl Harbor sa aj obyčajné vojenské torpédo stane zaujímavým. A práve v tejto chvíli som si uvedomila, že priestor pre tento príspevok je tiež obmedzený a jednoznačne sa sem nezmestí všetko, čo by som chcela. Preto budem držať palce, aby ste sa tam jedného dňa nejakým spôsobom ocitli a zažili.

Dovtedy prajem veľa, veľa a ešte viac Aloha spiritu!

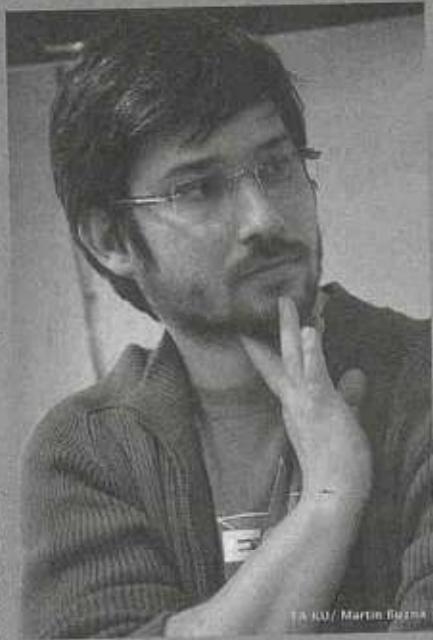
autor: Jarmila Ševčíková | foto: Monika Viňanská a Jarmila Ševčíková

S odstupom času

„Zblízka ináč vyzerá aj láska, aj nevra, zblízka vidieť detaily, čo sa v diaľke schovali,“ spieva Lucia Šorálová v piesni Zblízka z rovnomenného albumu. Zblízka vidíme detaily, ale v širšom kontexte dokážeme veci vnímať len z odstupu. Napríklad aj s odstupom času.

S odstupom času vidím, že pre mňa existujú tri skupiny albumov. Také, ktoré som počúval v istej životnej fáze, ale viac sa k nim nevracam. Nirvana s rovnomeným albumom, Depeche Mode Violator či výberovka Karla Kryla. Potom sú to skupiny, ktoré počúvam dookola už od svojej puberty. R.E.M., Jaromír Nohavica, Jana Kirschner, Queen, Pressburger Klezmer Band, Karol Duchoň, Marco Massini, Nightwish.. Skutočný megamix. V kancelárii si však najradšej „rozpeckujem“ Dream Theater a Richarda Müllera. Kolega Izrael od vedľa by o tom vedel rozprávať.

Poslednou skupinou sú albumy, ktoré sú pre mňa nejakým spôsobom osudové. Dva-tri roky si ich nepustím a potom Ich počúvam niekoľko týždňov dookola. Don't give me name's od Guano Apes , soundtrack k muzikálu Chicago či spomínaný album Šoralovej. S odstupom času mi tieto albumy vždy viac chutia.

Vedoucí Katedry žurnalistiky / foto: Martin Buzna

AKIJA NARU - LIVE & AFLAME SESSIONS

Akua Naru žije v Kolíne nad Rýnom, ale stačí sa letmo započúvať a nevďojak sa začnú v mysli vynárať pochybnosti o jej germánskom pôvode. V skutočnosti sú jej korene späť so severovýchodným prebžím Ameriky. Predtým, ako zakotvila v kolínskom prístave, vykračovala Akua naprieč rôznymi krajinami. Jej cieľ neraz určovala túžba po skúsenosti, hudobnej i bytosnej. Táto žiadostivosť sa vo veľkej mieri premietla aj na Akuainej debuto-

vej nahrávke The Journey Aflame. Live & Aflame Sessions nie je vystavaný na uniformite debutového albumu. Ide o remix Akuainho prvého počinu. Afro-americká raperka necháva priestor pre ďalšie napredovanie skladieb, na čom majú do veľkej miery zásluhu vystúpenia v rôznych kútoch sveta. Je to prijemné počúvanie. Možno v ňom zachytiť vplyv čiernej hudby v jej rozmanitých podobách počas celej stopáže nahrávky. Texty sú emotívne. Naru bez akýchkoľvek nánosov pátosu prežíva každý, piesňou vypovedaný, príbeh znova a znova. Je súčasťou celku, no zároveň i jadrom, okolo ktorého všetko osciluje. Poslucháč sa tak stáva svedkom niečoho autentického. Live & Aflame Sessions má svoje nedostatky, ale mnohé napovedá a zároveň je príslubom do budúcnosti.

VALGEIR SIGURÐSOON - ARCHITECTURE OF LOSS

V poradí tretia nahrávka islandského hudočníka, skladateľa a producenta dostala špecifické pomenovanie *Architecture of loss*. Album obsahuje celkovo 10 piesní, z ktorých každá je prejavom veľkého individualizmu, pričom rozpráva úplne osobitný a neonakovatelný príbeh.

Táto alternatívna hudba nemusí byť pre každého „to pravé orechové“, no rozhodne zanecháva v človeku rozporuplné emócie a podnecuje ho zamyslieť sa nad posolstvom, ktoré autor do hudby vkladal. Skladby sú preniknuté smútkom, no ich hľbková štruktúra je neuveriteľne premýšlená a špecifické nástroje sú využité presne v takých výškach, kde ich zvuk najviac vynikne. Vytvárajú celkom čarobnú až

nadprirodzenú atmosféru a zanechajú vo vás všakovaké dojmy. Pritom sa pohrávajú s citovou stránkou vašej duše. Nechajte sa uniesť do sveta tajomnej hudby a vychutnajte si netypický umelecký zážitok so zatvorenými očami. Budete mať pocit, akoby ste unikli do diametrálne odlišného sveta.

**JOHN FRUSCIANTE - PBX FUNICULAR INTAGLIO
ZONE**

Fruscianeho sólové projekty boli vždy niečim zvláštne. Pravda, netvoril kliše a často experimentoval. Možno i práve kvôli tomu sa nestal smutnou karikáciou samého seba. PBX Funicular Intaglio Zone je veľmi špecifický album a vcelku

náročný na počúvanie. Frusciante si za tie roky vytvoril jazyk vlastného chaosu. Žije vo svete vlastnej hudby. Priažnivcom Red Hot Chili Peppers nanajvýš neodporúčam zoznamovať sa s jeho tvorbou týmto súborom skladieb. Vo Fruscianteho hudobnom portfóliu nie je využívanie elektroniky niečím novým. Napriek tomu je nateraz jeho posledný album najviac zasiahnutý objavovaním a experimentovaním. Každá pieseň z PBX Funicular Intaglio Zone je akési rapsodické blúznenie rôznych hudobných smerov. Živelné a ponuré. Bez ohľadu na to, aj u nezáinteresovaných musí budíť sympatie fakt, že Frusciante sa nebojí byť iný ako väčšina tohto sveta.

Looper

Za málo peňazí veľa muziky

Súboj progresívneho filmového tvorca s obmedzeným rozpočtom, ktorý končí víťazstvom diváka.

Looper je označenie pre nájomného vraha. Dostane iba miesto a čas, obet' k nemu príde sama. Doslova pred hlaveň jeho zbrane a on sa o ňu už „postará“. Nepohodlná osoba je dopravená z budúcnosti. Zločinecké organizácie prenechávajú špinavú prácu zabijakovi a za pomoc cestovania v čase posielajú svojich protivníkov do minulosti. Telo z budúcnosti tak zmizne bez stopy a je po probléme.

Medzi najlepších vykonávateľov patrí aj

Joe. Svoju prácu urobí vždy spôsobivo. Problém ale nastane, keď v jednej zo svojich obetí spozná samého seba. Mladý Joe zaváha a zahodí svoju zákazku, čo mu spôsobí veľké množstvo problémov.

Málo známy Rian Johnson je vskutku všeobecná umelcovská osobnosť. Tvorí hudbu, je uznávaným producentom a napísal a režíroval aj tento film. Nízky rozpočet nezamaskuje, no o to sa ani nesnaží. Svižné tempo a neustále servírovanie originálnych nápadov stačí na jeden z najlepších sci-fi filmov posledného desaťročia. Zbytočné debaty o cestovaní v čase a následných paradoxoch taktiež vyriešil jednodu-

cho – cez jedinú vetu Brucea Willisa.

V kombinácii s vhodným hudobným doprovodom Nathana Johnsona (režisér bratranec) a zaujímavou kamerou, získava Rian Johnson viac než len dobrý finančný zisk. S rozpočtom, z ktorého žijú nízkorozpočtové drámy, vypaľuje rybník pät krát drahšiemu Total Recall, dáva pravý hák desať krát bohatšiemu Spidermanovi a ďalším trhákom tohto roku zasadzuje zdrvujúci úder, v ktorom dokazuje, že svet filmu je ešte stále o originalite, tvorcovej vizií a odvahy ju zrealizovať a nie o peniazoch. A to je príjemná myšlienka, za ktorú tento film nepochybne stojí.

text: Jura Pohlod | foto: europacinemassk

da Leeho v komédii Pofajčíme, uvidíme. Nemôžeme zabudnúť ani na najšarmantnejšiu časť hereckého obsadenia. Do postavy líderky celej skupiny sa bez problémov vziaľa príťažlivá Laura Benanti, známa z troch dielov seriálu The Playboy Club.

Seriál sa nedá pomenovať ako sitcom. Predsa, pozerat' sa na vyrovnanie sa so stratou manželky cez okuliare sitcomu nie je veľmi vhodné. Je to skôr dráma s komediálnymi prvками, ktoré vám vykúzlia jemný úsmev na tvári. Po každej časti budete cítiť skôr prлив optimizmu než svalovicu od smiechu, ale napriek tomu je pobavenie zaručené. Aj to pod jednou podmienkou – a tou je Matthew Perry. Ak ste si ho oblúobili ako Chandlera z Priateľov, Go On je pre vás tá správna voľba.

Ak by ste si chceli nájsť nejakého oblúbenca z radosť „divných“, možno to nebude právnička s inou sexuálnou orientáciou, možno ani žena, ktorej umrela jej mačka – Popoluška, a možno ani sympathetický slepý starší muž. Priam Oscara by si zaslúžil Brett Gelman, ktorý stvárnil pána K. doslova geniálne. Predovšetkým spolupráca s Perrym sa postará o výbuchy smiechu v každej časti seriálu minimálne jedenkrát.

text: Lorant Paugsch | foto: images.wikia.com

Starší, ale dobrý „Chandy“

Má o 18 rokov a o niekoľko vrások viac, ale stále je to ten istý chlapík. Spoločnosť mu už nerobí Joey či Monika, ale partia „zvláštnych“ ľudí. Ak ste hádali, že ide o Chandlera, resp. Mattheawa Perryho v novom seriály Go On, máte pravdu.

Sportový žurnalista pracujúci v rádiu Ryan King, nevychovaný, ale napriek tomu s iškrou v oku, sa snaží prekonáť stratu svojej manželky. Keďže nechce, aby si v rádiu niečo všimli, začne navštevovať skupinovú terapiu, vedenú sympatickejou Lauren. Tú chce donútiť, aby mu podpísala absolvovanie desiatich sedení. Nakoniec

sa mu to aj podarí, ale niekde vo svojom vnútri vie, že terapiu potrebuje. V okruhu ďosmych ľudí si Ryan nájde blízkych, ktorým môže povedať všetko, ale zároveň oni môžu povedať (a aj urobiť) všetko jemu. Rovnako blízky, rovnako strelený, avšak „bez papiera“ je aj Ryanov kolega z práce Steven. Ten sa snaží uláhať Ryanovo trápenie, ale nie vždy sa mu to darí tak, ako si zaumieni.

Okrem Mattheawa je potrebné spomenúť minimálne dve ďalšie mená. Jeho najlepšieho kamaráta a kolegu hrá John Cho, známy z najnovšieho Star Treku. Do nášho povedomia sa však dostať postavou Harol-

„Za všetko, čo je vo mne dobré, vdáčim knihe.“
Maxim Gorkij

Mať doma poličku s knihami vyvoláva dojem inteligencie a vkusu. Čo však z toho, keď ju ľudia považujú len za ozdobný doplnok ku svojmu nábytku a ani jedinú knihu neprečítajú?

Podľa prieskumu internetového knihkupectva Martinus sa v našich domácnostach počítuje vyše 28 % kníh, ktorým nebola dopriata naša pozornosť. Vďaka tejto skutočnosti sa zrodila myšlienka každoročne organizovať Deň neprečítaných kníh na svete. No, a ako lepšie osláviť sviatok kníh, než neprečítaním? Tí najväčší knihomoli sa môhli na internetovej stránke knihkupectva podeliť so svojimi nápadmi, ako si tento deň užiť čo najviac. Rovnako ako to urobil aj Jakub: „Šálka horúceho čaju, sadnúť si k oknu a počúvať jemný dážď otvoriť knihu a stratiť sa v inom svete.“

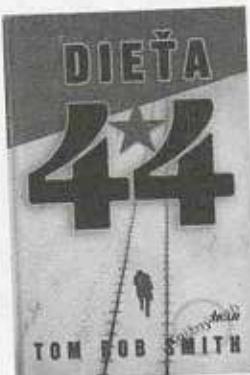
O úspechu druhého ročníka svedčí aj fakt, že vyše štyritisíc ľudí potvrdilo svoju účasť na internetovej udalosti, kde aj konkrétnie napísali akú knihu, i to kde ju čítajú, čím sa vytvorila interaktívna mapka čítajúcich.

Napriek tomu, že Deň neprečítaných kníh má presne stanovený dátum, načo sa obmedzovať, keď svet fantázie je taký neodolateľný a na svete je ešte mnoho kníh, ktoré čakajú na nových čitateľov?

text: Katarína Kováčiková | foto: tvoraviam.sk

Majestátne, no kruté Rusko

Kniha Dietă 44 od Toma Roba Smitha je nielen pútavým čitaním a brillantnou detektívkou, ale aj duch vyrážajúcou kronikou toho, ako Stalinov režim zasiahol do života mnohých ruských rodín a poznačil strachom každého obyvateľa majestátnej sovietskej ríše. Lev Demidov je vysokým dôstojníkom Ministerstva štátnej bezpečnosti. Má všetko, čo si môže priať. Solidný byt priamo v Moskve, milujúcu manželku, uznanie a dobre platenú prácu, ktorú má rád. Je oddaný svojej vlasti, Stalinovi a komunistickej myšlienke. Napriek tomu, že je charakterný a poctivý, kruto a precízne prenasleduje vlastizradcov, odporcov režimu a rozvracačov krajiny, ktorú tak miluje. Ľahko uverí, že v Rusku neexistuje žiadny zločin. Všetko sa však zmení vo chvíli, keď je z vlastizradky obvinená jeho

vlastná manželka Raisa a on sám je poverený, aby jej prípad vyriešil. Jeho žiarivá kariéra sa rozplynie ako para nad hrncom a Lev je nútensý očistiť nielen Raisino, ale aj svoje meno. Je prevelený do Vualska, kde sa na vlastnú pásť snaží vyšetriť sériu rituálnych vrážd detí a tým získať späť svoje stratené uznanie. Sériové vraždy sú však v stalinistickom Rusku nepripustné. A tak sa Lev stretáva s nepochopením kolegov, ktorí chcú celú záležitosť nielen utuľať, ale aj odstať Demidova od prípadu. Kniha je plná drastických obrazov a nečakaných zvratov. Až do poslednej strany si čitateľ nemôže byť istý tým, ako príbeh skončí. Autorovi sa podarilo prostredníctvom detailných opisov autenticky zachytiť súdobú situáciu v Rusku, kde bol brat schopný zabíť brata pre kúsok jedla a srdce každého občana bolo plné strachu z obvinenia z protištátnej činnosti. Kniha Dietă 44 hovorí o tom, aký bol život pod železnou čižmou neútostného Stalina a že cesta k „spravodlivej spoločnosti“ nebola vôbec ružová. Dietă 44 je Smithov prvý román, ktorý sa stal okamžite bestsellerom. Bol preložený do sedemnásťich svetových jazykov a autor zažímal ocenenie Ian Fleming Steel Dagger za najlepší thriller roka a dostal sa aj do širšieho zoznamu kandidátov na Bookerovu cenu. Kniha sa dočkala aj svojho voľného pokračovania s názvom Tajný prejav.

Nie je remeslo ako remeslo

O novinároch sa často hovorí, že sú to exhibicionisti s bohémskym štýlom života. Že majú príľegieum strečať sa so slávnymi osobnosťami, robiť s nimi rozhovory a piť kávu. V lepšom prípade, že dokážu naháňať teroristov alebo zmeniť svet... Zabúdame však na jednu podstatnú vec. Aj oni sú len ľudia. Ľudia nedokonalí.

Tom Rachman a jeho nová kniha s názvom Nedokonalci otvorené strháva obraz o mediálnych superhrdinach. Reč bude o zlých zdrojoch, neoverených informáciách či prečítovaných schopnostiach.

Príkladom jedného z „nedokonalcov“ je Lloyd Burku, rímsky korešpondent. Najlepšie novinárske roky má za sebou, na konferenciach spí, stráca prehľad o stave krajinu, no aj tak pracuje na článku, pretože súrne potrebuje peniaze. Jeho písanie je však iba zlátanina neoverených informácií a domýšľania, ktoré správ zo správy absolútne klamivý a nepoužiteľný materiál. Autor dokonale opisuje životné paradoxy, ktoré sa môžu stať komukolvek z nás. Ani taká ekonomická reportérka si nedokáže priznať, že jej priateľ sa na nej iba priživu-

je. Jedine túto vec odmieta vidieť z ekonomickej hľadiska.

Mať dobrý novinársky materiál znamená mať ostré lakte, ist' do predných línií, byť zvedavý, trochu drzý. A nakoniec zistíme, že urážlivé ponosy na novinárov sú niekedy až prívelmi opodstatnené. Táto kniha má potenciál stať sa menšou bibliou pre všetkých študentov žurnalistiky. Nie zrovna preto, že by si z nej mali brať príklad. Ale je lepšie vstúpiť do ringu s náplastou ako s holými rukami.

Islamský odkaz pre dnešných kresťanov

Hrdinovia dnešnej doby

Zvykli sme si, že nám médiá po celom svete ponúkajú rôznorodé vzory. Bohužiaľ, tendencia je taká, že vo väčšine sú to len akési napodobeniny alebo karikatúry hrdinov. Z hľadiska ľudskej hodnoty sú médiami prezentovaní hrdinovia len akýmsi zlepencom. Hodnoty mediálneho hrdinu sa nezlučujú s bežným štandardom dnešnej doby a vyčnievajú z radu.

Skok Felix Baumgartnera z tridsiatich deviatich kilometrov aspoň na chvíľu zjednotil celý svet. Priamy prenos sledoval na stránke YouTube rekordný počet užívateľov. Skok sa vydaril. Baumgartner sa stal hrdinom. Ocitol sa na titulkach novín, v hlavných správach po celom svete. Skutočný hrdina, Joe Kittinger, ktorý skákal za oveľa horších podmienok pred vyše päťdesiatimi rokmi, sa dostal do úzadia a na jeho odvahu sa zabudlo.

Podobných príbehov je viac. Z médií sa po pár dňoch vytratili správy o Malale, pätnásťročnom dievčati, ktoré bolo postrelené nakistanskou frakciou Talibau. Len

preto, lebo sa nebálo otvorené hovoriť o právach na vzdelenie pre všetkých, a prezidenta USA označila za svoj osobný vzor. Venovalo sa jej len pári článkov v novinách a jej ideály sa stratili kdeši vo víre mediálneho sveta. Ruské punkerky z kapely Pussy Riot však stále v správach dominujú. Nedokázali nič výnimočné, akurát tak zosmiešnili náboženstvo a nepriaznivo poškodili obraz Ruska vo svete. Odvolávali sa pritom na slobodu prejavu, ktorá je deklarovaná aj. v Rusku, pokiaľ nezasahuje do slobody druhých.

S rozvojom internetu médiá a ich majitelia pochopili, akú majú v ruke mocnú zbraň. Zistili, ako môžu ľahko manipulovať verejnou mienkou a dostať ju na svoju stranu. Podobne ako to robia politické strany počas kampaní. Na sklonku tretieho tisícročia nás médiá začali úplne ovládať. Je len na nás, nakol'ko si to uvedomujeme a nakol'ko sa ovládnut' necháme.

Aj víno sa pije, až keď dozrie

Vláda Roberta Fica odklepla nové konsolidačné opatrenia. Rovná daň je už minulosťou, čakajú nás vyššie dane, odvody a poplatky na niektorých úradoch. Hlbšie do vrecka stáhnú fajčiarí, viac zaplatíme za alkohol a hazardné hry, drahšie nás vyjde aj tankovanie. Podľa slov nášho premiera, Slovensko musí dostať stav verejných financií pod kontrolu a musí sa udržať v elitnej skupine štátov Európskej únie aj za cenu straty politickej popularity. Predseda najväčšej opozičnej strany SDKÚ-DS, Pavol Frešo, sa s premiérom zhoduje v konsolidačných cieloch, no odmieta cestu, ktorou sa červená vláda vybrať.

Mnoho Slovákov súhlasí s opozíciou a zrušenie rovnéj dane i rast nepriamych daní odmieta. No ako by teda situáciu riešila opozícia? V prípade pravicovej vlády by

porástlo naše DPH o niekoľko percent, čo by znamenalo platiť viac za všetko, za každú aktivitu bežného dňa. Porastli by ceny za vodu, potraviny, oblečenie... A potom by sme znova nadávali. Možno ešte viac ako nadávame teraz.

Súčasná politika je, obrazne povedane, jánošíkovská. Fico chce bohatým bráť a chudobným dávať. Táto teória je vysoko príťažlivá pre prostý slovenský sedliacky ľud. Či však svoje istoty ľudia naozaj dostanú, to nateraz nevie nikto s určitostou povedať. Možno budú mať Ficove opatrenia ešte horší dopad, ako sme očakávali. No možno nás prekvapia a pomôžu zlepšiť našu situáciu. No kritizovať predčasne, bez preukázanych výsledkov, je zbytočné a malicherné.

Jozef Gruchalák. Študent, ktorý vytŕča z každej súťaže. Skromný, optimistický, s veľkým srdcom zábaleným do života. Vlastniaca názor, ktorý sa u mladých prestaví. Hľadá ľudové hry, syr, hudbu, smiech, trekové topánky a cestu, po ktorej môže byť ľahko zaujatý. Žije s radosťou, s radosťou, s radosťou. Je to človek, novinára a mága hrajúceho na vlnách hudebného života.

Kto je Jozef Gruchalák – ako študent, človek a novinár?

Ak by som sa mal charakterizovať, som 22 ročný muž, ktorý býva v krásnom meste na Orave, v Dolnom Kubíne. Moje narodenie trvalo len tridsať minút a už doktor povedal, že budem živé striebro. Samozrejme, mal pravdu. S dvoma staršími sestrami som toho navystrájal veľa, o čom svedčí i niekol'ko jaziev na tele. Moje detstvo bolo veľmi pekné a spomienkami sa rád do tohto obdobia vracam. Od chytania pstruhov, až po stavanie bunkrov. Za moje formovanie vďačím rodičom a starým rodičom. S mojím starkým som mal veľmi dobrý vzťah. Bol učiteľom, no pochádzal z jednoduchej oravskej rodiny. Od malíčka mi vštepoval lásku k prírode, brával ma pravidelne do lesa na drevo, učil ma spoznávať rastliny a živočíchy. Môžem povedať, že bol pre mňa veľkým vzorom. Predovšetkým v tradičnom spôsobe života. Ako človek-občan sa cítim v dnešnej dobe trošku nesvoj. Cítim, ako sa naša spoločnosť trápi a hľadá východisko. Tu cítim obrovskú zodpovednosť a túžbu stať sa spolutvorcom dejín, ktoré môžu zmeniť našu spoločnosť k lepšiemu. Čo sa týka štúdia, rád spoznávam veci, pre ktoré som zapálený a žurnalistika je jedna z tých vecí v mojom živote, ktoré chcem skúmať a využívať ako nástroj zmeny, nielen informovania. A s týmto súvisí otázka, ako sa vidím ja ako novinár. Vidím sa predovšetkým ako človek, ktorý má prostredníctvom médií šancu s ľuďmi komunikovať.

vať. Ak budem zlým človekom, nemôžem byť ani dobrým študentom a novinárom. Samozrejme, môžeme mať masky, ale ten život nie je potom o úprimnosti a šťastí z toho, čo robíme. V celkovom rozsahu otázky sa teda vidím ako služobník.

Z tvojich úvodných slov je jasné, že nie si typ, ktorý holduje bujarému životnému štýlu. Kam smeruješ svoje myšlienky, pocity, emócie?

Medzi moje najväčšie vášne patrí predovšetkým hudba, hory, turistika, láska k rodnému regiónu a Slovensku, spoznávanie prírody a jej ochrana, fotonie, folklór, literatúra. Väšeň beriem ako jeden z ohňov vo svojom srdci, ktorý mám. Vo mne všetky tieto väšne niekto zapálil, buď to bola moja rodina, kamaráti, alebo úplne neznámi ľudia. Ako príklad uvediem lásku k svojej krajine. Ako mnohí som Slovensko vnímal ako svoje rodisko, ale vôbec nie ako miesto, kde je bohatstvo a pokoj. Raz sa ma jeden cudzinc spýtal: „Vieš vôbec, kde žiješ? Máš užasnú krajinu a ty sa na ňu pozeraš cez tmavé okuliare, zlož si ich.“ Trvalo ešte chvíľu, kým som sa zobilil a uvidel to skutočné bohatstvo, ktoré Slovensko dostalo do správy. Od prírodného, až cez kultúrne. Dnes sa mnoho mladých hanbí za to odkiaľ pochádzajú, ale zabúdajú, že aj oni môžu zmeniť veci a pomôcť krajinie. Aj oni môžu uchovať slovenské tradície a chrániť prírodu. Sme správcami veľkého bohatstva, ktoré dostane nasledujúca generácia. Akú krajinu im ponúkneme?

Si študent Filozofickej fakulty Katedrickej univerzity v Ružomberku. Končíš tretí ročník v odbore žurnalistika. Prečo práve táto voľba?

V domácom archíve mám odloženú kázelu, kde som vo svojich štyroch rokoch z Moskvy, pri návštive mojej starej mamy, informoval o úmrtí Pavla Országha Hviezdoslava. Hral som sa na reportéra. Na základnej škole som v piatok až siedmom ročníku vydával triedny časopis Tarantula. Mal desať strán a polovicu z toho tvorili vtipy. Mám pocit, že už vtedy som začal chápať, čo dokáže žurnalistika.

Počas strednej školy som založil a pre-vádzkoval web s názvom Proti zlu. Písal som predovšetkým úvahy a reportáže zo života. Chcel som ľudí informovať a zároveň poukázať, že môže existovať aj iná alternatíva médií. V tej dobe som sám na sebe pocitoval, čo robí mediálna manipulácia s ľuďmi. Rozhodol som sa písat o veciach tak, aké v skutočnosti sú, bez toho, aby som ich prikrášľoval a robil z toho senzáciu. Hoci som študoval na ekonomickej škole a mal som úspechy v rôznych súťažiach, cítil som, že ma to skôr tiahá k žurnalistike. Vždy som obdivoval toto povolanie a rozhodol som sa novinárčine naplno venovať. Dnes študujem na Katedre žurnalistiky, ktorá ma formuje a vďaka mnohým predmetom dostávam odpovede na otázky, prečo je v médiách tak veľa zla či komu novinári slúžia.

Ako začínajúci novinár máš za sebou už prestížne novinárske ocenenie. Čo je pre teba najväčším úspechom?

Najviac si cením to, ak mi niekto z čitateľov povie, že môj článok mu otvoril oči alebo zmenil jeho doterajšie zmýšľanie. Je to pre mňa veľká motívacia. Veľkým prekvenením bolo aj tretie miesto v novinárskej súťaži Slovenského syndikátu novinárov v kategórii Analytické žánre. Úspechy roz-hodne potešia a dodajú silu bojať ďalej, ale rozhodne nie sú mojím cieľom.

Popri rozvíjaní svojej novinárskej kariéry si sa stihol stať aj mágom, ktorý ovláda osem hudobných nástrojov. Kedy si to vôbec stihol?

Hudba ma sprevádza celý môj život. Ako sedemročný som začal študovať na ZUŠ hru na klavír. Nie vždy som chodil s chutou na tieto hodiny, pretože som hrával klasicu od Bacha. Dnes mám na túto hudbu už iný názor, no vtedy som sa jej bránil. Štúdium som však úspešne ukončil. Pri každej voľnej chvíli som počúval moju oblúbenú rock-popovú hudbu a bubenoval o parapetnú dosku paličkami z čínskej reštaurácie. Mojim rodičom to už liezlo poriadne na nervy, a tak ma prihlásili na hodiny bicích nástrojov, k bývalému bubeníkovi skupiny AYA, Vladovi Pavlovi. Po dvoch rokoch učenia som dostal možnosť hrať v kapeli. Boli tam starší a skúsenejší hudobníci, ktorí ma viedli a veľa som sa od nich naučil. Hrávali sme rock a jazz. Bolo to hrávanie skôr pre radosť a uvoľnenie, ako pre snahu budovať hviezdnú kariéru. Popri tom som niekoľko rokov hrával s ďalšími mladými hudobníkmi. Tu som od pérku-sí prešiel až k base. Za môj hudobný rast vďačím mnohým ľuďom, no predovšetkým mojím rodičom. Otec je skvelý harmonikár a všeestranný hudobník, rovnako ako moja mama, ktorá má veľké hudobné cítanie.

Otec ma naučil hrať na gitaru, ukázal mi základy hry na akordeón. Neovládam všetky tieto hudobné nástroje dokonale, ale viem prostredníctvom nich vyjadriť, čo práve cítim a k čomu inklinujem. Môj kamarát hovorí, že život je ako notový zošit. Je len na nás, v akej stupni a kde si tieto tóny zoradíme. Toho sa držím aj ja. Keď som skončil vo všetkých kapelách, v ktorých som hral, pýtal som sa: A čo ďalej? Začal ma napĺňať folklór, ku ktorému som dovtedy moc neinklinoval. Na Orave som sa s ním stretával pravidelne, no myslím si, že je to skôr hudba starých ľudí.

Ktorý z tvojich nástrojov je pre teba najväčšou srdcovkou?

Ako prvá ma za srdce chytala fujara. Jej zvuk som mohol počúvať od rána do večera. Vďaka nej sa zmenil môj pohľad na slovenský folklór. Aj keď bolo mojim snom naučiť sa hrať na fujaru, ako prvú som si kúpil koncovku, jednu z pastierskych písťal, ktorá má na konci len jednu dierku na hranie. Učil som sa, ako správne dýchať, ako vytvárať alikvotné tóny, ako vďaka sile vdychu a privierania dierky meniť tóni-nu. No a potom som si už kúpil vysnívanú fujaru. Pri jej kúpe mi predajca ponúkol dosť drahý kurz hrania, no povedal som mu, že to skúsím najprv sám. Dnes viem, že ma k tomu viedlo srdce. Riadil som sa predovšetkým sluchom a dosť mi pomohli aj prepisy ľudových piesni do fujarových nôt. Fujara je nás klenot, zapísaný do svetového ústneho a nehmotného kultúrneho dedičstva ľudstva UNESCO. Jeden môj známy mi povedal, že fujarou sa písali SMS-ky skôr, než existovali vôbec mobily. Stačilo vybehnuť na kopec, zafúkať tú svoju a každý, kto ju počul vedel, či prežívate radosť alebo smútok. Je to jedinečný nástroj, ktorý sa vo svete len tak neviďi.

Keby si mal definovať „lásku k životu“, ako by táto definícia znala?

Podľa mňa je láska k životu vďačnosť človeka za každý jeden deň. Je to predovšetkým uvedomenie si faktu, že sme tu len na krátku chvíľu a za tú chvíľu môžeme niečo isté, niečo vybudovať, pripraviť, niekomu pomôcť či povzbudiť ho. Niekoľko miluje svet natôľko, že z neho nechce odísť. No ja si myslím, že skôr než život máme mať radi ľudí, ktorí ho vytvárajú.

Aká je tvoja esencia života?

Mám veľmi rád Hviezdoslava. Vždy rád prezentujem jeho citát: „...lebo nie ten, kto v rozkoši planúč žil, ale ten, kto tvoril a vytvoril, môže hovoriť, že žil!“ Esencia života môže byť obrovskou motiváciou a podporou, ako niečo v tomto živote nadobudnúť a vytvoriť. Pre mňa je to láska, ako vzťahový prostriedok s Bohom, rodinou, priateľmi, s prírodou. Ona je esenciou, ktorá má ženie dopredu, keď už ďalej nevládzem, keď tvorím a hrám.

Ani v aktuálnom roku 2012/13 nebude ročník ZUMAG-u ochodený o extrémne a adrenalínové športy. Rozhodli si sa obnoviť formát pravidelných rubriky X-stlpec a hneď v prvom dieli vám predstavíme šport, ktorý si môže vysúšať ktoľvek z vás. (Michal Klein)

Cesta „do neba“

Istemia, slackline, sedáky, mačky, karabíny, výtrazy typické a spájajúce sa jedine s horolezectvom, ktoré ponúka pocit prekonávania zemskej pritažlivosti, približovať sa k nebu a hromadu adrenalínu.

Horolezectvo vzniklo v 19. storočí v Alpách. V súčasnosti sa tento nebezpečný šport rozrábha po celom svete a Slovensko nie je výnimkou. V princípe ide o systematické vystupovanie a zliezanie vysokých skal a previsov. Obvykle na všetko dohliada človek (oblečený do tzv. sedáku), ktorý stojí na zemi a pomocou lán istí lezca. Lezec by mal mať špeciálnu výstroj - prílbu a o číslo menšie tesné lezecké topánky - „lezecky“. Športovec, samozrejme, potrebuje obrovskú dávkú odvaly a hyposofíbia (strach z výšok) mu musí byť cudzia. Slovensko poskytuje pre horolezectvo veľmi priaznivé podmienky.

Ak vonku nepanujú prívetivé podmienky, lezci môžu využiť aj populárne chytové steny. Počas zimných mesiacov im slúžia aj na získanie kondičky. Takéto steny nájdete už v každom dobrом športovom stredisku - aspoň päť v každom kraji.

Vďaka veľkej obľube horolezectva vznikol aj spoloč. „James“, v ktorom sú zaangažované aj naše najväčšie esy v ľadovom horolezectve - Jura Švingál, Jozef Leško a Martin Grajcar. „James“ organizuje niekoľko veľkých lezeckých akcií ročne v celosvetovom spektri. Členovia plánujú zavítať aj do Švajčiarska, Rumunska, Ruska či južnej Kórey.

Medzi najznámejšie svetové hviezdy lezeckého športu určite patrí Markus Bender. Rakúšan prezývaný „Eisprinz“ vytvoril prvé ucelenú konceptiu lezeckého tréningu a zahral si aj vo filme Cliffhanger, kde pri lezeckých kúskoch zastupoval Sylvester Stallonea. „Môj tréning vyzera tak, že najprv hodinu pracujem s rukami a dŕžkami, až kým nie som úplne unavený. Potom si obujem ľahké topánky, 11 minút lezcom po stene a 50-krát sa zdviham na rukách. Dám si 5-minútovú pauzu a následne všetko zopakujem,“ opísal svoju prípravu rakúske eso.

text: Michaela Galková | foto: Filip Šimor

Vždy na plný plyn

František Šťastný je právom považovaný za jednu z najväčších legiend motocyklového športu. Jeho život vystihuje názov knihy, ktorá je mu venovaná: Na plný plyn. Šťastný bojoval v sedle motocykla viac ako dve desaťročia (1947 - 1971). Pretekal a víťazil nielen na domácich, ale aj na svetových podujatiach. Svojím umením, ale aj ľudskostou, robil v čase „železnej opony“ Československu vo svete dobré meno. Jeho športový príbeh je dnes iba ľahko napodobniteľný a zaslúži si, aby sa naň nezabudlo.

František Šťastný sa narodil 12. novembra 1927 v Kochánkach nad Jizerou a už od mladosti svoj život zasvätil „jednej stope“. Začína s cyklistikou, v ktorej to v roku 1948 dotiahol až do reprezentačného dresu. Vždy ho však fascinovali motocykle. Na obstarožnom britskom motocykli Norton, kvôli cenzúre premenovanom na Český blesk, absolvoval v roku 1947 svoje prvé preteky a otvoril si cestu ku sláve. V roku 1956 sa talentovaný jazdec stal prvýkrát majstrom Československa. O rok neskôr si v holandskom Assene odbil debut na majstrovstvách sveta a na legendárnych pretekoch Tourist Trophy.

Po ziskoch ďalších domáčich titulov jeho kariéra nabrala na obrátkach a počas šestdesiatych rokov účinkoval s motocyklom Jawa na majstrovstvách sveta. Už v roku 1961 sa stal vicemajstrom sveta v kubatúre do 250 cm³. Dokázal súperiť so všetkými ikonami, vrátane nedostihnutelného Giacoma Agostiniho. Cestu na úplné výslnie mu však, okrem hviezdnych súperov, často komplikovali aj technické, finančné a politické okolnosti. Vynechával niektoré podujatia v západoeurópskych štatoch. Šťastný sa však aj napriek tomu dokázal udržať na špici. Jeho štyri víťazstvá a dvadsaťjedna pódiových umiestnení sú velavravnou vizitkou.

Na vytúžený triumf na prestížnej Tourist Trophy, ktorá sa každoročne koná na britskom ostrove, však Šťastný nikdy nedosiahol. Na víťazstvo nestačilo ani trinásť pokusov, ani technické vylepšenia motocykla. Pre ušetrenie času pri tankovaní startoval so zváženou nádržou. Jeho Jawa takmer okamžite dostala prezývku „cisterna“. Na Tourist Trophy dvakrát obsadil tretiu priečku a postupne sa „Our Frankie“ stal miláčikom britských fanúšikov.

Česká legenda zažila desiatky havárií a po poslednej v roku 1971 kariéru ukončila. Na motocykle Šťastný nikdy nezanevrel a venoval sa im ako televízny komentátor. Najúspešnejší pretekár našich zemepisných šírok umrel v roku 2000 v Prahe. Stal sa vzorom a legendou, ktorá dokázala inšpirovať k „životu na plný plyn“ mnoho ďalších výborných pretekárov.

Majster Slovenska z Katolíckej univerzity

Jedným z najtalentovanejších športovcov na pôde Katolíckej univerzity je už druhý rok mladý bežec Tomáš Kubel. Študent žurnalistiky, pochádzajúci z Revúcej, reprezentuje univerzitu na bežeckých pretekoch po celom Slovensku a dosahuje výborné výsledky.

Od bronzu na univerziáde až po polmaratón v Košiciach

Reprezentant Univerzitného pastoračného centra Katolíckej univerzity v Ružomberku sa môže pochváliť viacerými úspechmi. Začiatkom leta získal

v letnej časti Univerziády 2012 bronzovú medailu v behu na 5 km. Tretí ročník Univerziády organizovala Fakulta telesnej výchovy a športu Univerzity Komenského v Bratislave. Ďalšie Tomášove kroky smerovali do Červeného Kláštora, kde sa predstavil na Malom pieninskem maratóne. V hlavnej mužskej kategórii triumfoval skvelým časom 1:02:23. „Som veľmi spokojný so svojím výkonom, obhájil som vlaňajšie víťazstvo a prekonal som aj trátový rekord. Verím, že budúci rok opäť obhájím svoje prvenstvo,“ komentoval tesne po dobehnutí do cieľa svoj výkon Tomáš Kubel. Medzi najväčšie vrcho-

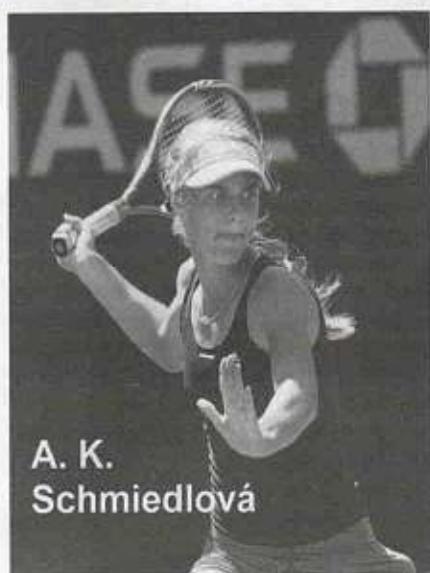
ly tohtoročnej bežeckej sezóny mladého športovca patril štart na Medzinárodnom maratóne mieru v Košiciach. Žurnalistka štartovala na polmaratón, kde časom 1:15:33 dobehol na výbornom ôsmom mieste. Reprezentant UPeC si štartom v Košiciach splnil cieľ. „Splnil som si jeden zo svojich bežeckých snov - bežať na Medzinárodnom maratóne mieru v Košiciach,“ povedal Kubel. Najbližšie môžete talentovaného atléta vidieť na Behu okolo Sidorova, kde sa predstaví na trinástej kilometrovej trati. Vlani tu vyhral v kategórii juniorov.

Neskôr začiatok nepripavil športovca o úspechy

Talentovaný bežec sa dostal k pretekaniu až ako deviatak na základnej škole, kde sa predstavil na okresnom kole v cezpoľnom behu. Prvé preteky vyhral v roku 2007 na okresnej olympiáde, kde zvíťazil v behu na 1 000 metrov. „Bolo to moje historicky prvé víťazstvo a tú medailu mám dodnes doma vyvesenú. Bol to skvelý pocit keď som vyhral, a to ma lákalo skúsiť si zabehnúť ďalšie preteky,“ zaspomína si študent na svoj prvý úspech. V roku 2010 sa stal prvýkrát juniorským majstrom SR v behu do vrchu a od tej doby si vybetal už nejedno prvé miesto.

text: Simona Ivančáková | foto: Simona Ivančáková

Mladí, úspešní a perspektívni

A. K.
Schmiedlová

V posledných rokoch zastupovali slovenský juniorský tenis na najvyšších mládežníckych podujatiach tria mladí športovci - Jana Čepelová, Chantal Škamlová a Filip Horanský. Trojica tenistov triumfovala nielen na juniorských grandslamových podujatiach a Olympijských hrách mládeže, ale stabilnú pozíciu si zabezpečila aj vo fedcupovej, resp. daviscupovej repre-

zentácii Slovenska. Nádeje spod Tatier postupne opustili juniorské súťaže a zamerali sa na profesionálne turnaje. O ďalšie nové tváre sa však báť nemusíme.

Azda najväčším talentom slovenského juniorského tenisu je osemnástročná rodáčka z Košíc Anna Karolína Schmiedlová. Zverenkyňa trénera Milana Martinca zvíťazila už na piatich turnajoch kategórie ITF v dvojhre a momentálne sa nachádza v druhej stovke (seniorského) rebríčka WTA. Laureátka ceny Juniorska roka 2011 postúpila do štvrtfinále Australian Open a do finále Roland Garros medzi dievčatami. Pohyblivá hráčka s vynikajúcim servisom, ktorá už dlhodobo ukazuje svoj talent, má navyše na svojom konte striebro a bronz z ME do 16 rokov.

V dobrom svetle sa na tohtoročnom Roland Garros ukázala i Petra Uberalová, ktorá si vďaka rebríčkovému postaveniu zabezpečila spoločne so Schmiedlovou priamy postup do hlavnej súťaže. Sedemnástročná Bratislavčanka sa na parížskej antuke dostala do osemfinále. Uberalová už v roku 2008 získala v kategórii do 14 rokov titul majsterky Európy. Podobný úspech sa jej podaril aj o štyri roky neskôr v kategórii do 18 rokov. Šiesta najlepšia juniorka sveta sa tak zaradila k legendám

ako Martina Hingisová či Steffi Grafová, ktoré ako juniorky vyhrali tiež v dvoch kategóriách. Výkonnostne stúpajú aj Kristína Schmiedlová i Natália Vajdová, mladšia dcéra trénera Mariána Vajdu.

O čosi menej sa už darí našim juniorom. Najvyššie v rebríčkovom postavení sa nachádza Bratislavčan Matej Maruščák, ktorý atakuje 67. pozíciu. Talent roka 2011 triumfoval na európskom juniorském Masters v kategórii do 16 rokov a na desiatich juniorských medzinárodných turnajoch. Kontinentálna asociácia Tennis Europe ho, dokonca, zvolila za najlepšieho Európana v kategórii do 16 rokov. Značný potenciál ukazuje i rodák z Turzovky Jakub Oravec, ktorý má na svojom konte trinásť turnajových víťazstiev a medzi chlapcami figuruje na 87. priečke.

text: Lívia Godová | foto: internet

Odborníci z University of East London tvrdia, že ženy chápú auto ako samostatný predmet, vyžadujúci si neustálu kontrolu. Preto sa cítia bezpečnejšie, ak šoférujú svojho plechového tátuša oboma rukami. Podľa tejto štúdie 31% žien, ktoré pri šoférovaní používajú len jednu ruku, má druhú položenú na riadiacej páke.

Ženské srdce bije okolo 6 až 8 úderov za minútu rýchlejšie ako mužské.

Kým muž má okamžitú potrebu preskúmať vlastnosti a funkcie darovaného predmetu, žena rieši aspekty diametralne odlišné. Tými sú napríklad: kto jej darček venoval, za akým účelom, ako sa pri tom tváril alebo akú si dal námahu pri jeho balení.

Rozdiely medzi ženou a mužom bādat už od detstva. Kým u dievčat hra s bábikami symbolizuje potrebu starať sa o niekoho, u chlapcov náklonnosť k autičkam, vláčikom a zložitejším predmetom značí typické sklony objavovať, skúmať a zdolávať prekážky.

Ženu môžeme prirovnáť k oslovi a muža ku koňovi. Ženy vynikajú pri športoch, ktoré si žiadajú jemnejší pohyb, muži tam, kde je potrebná sila a koordinácia väčších pohybov.

Kým muž je na prvom rande zvyčajne koncentrovaný na ženin fyzický vzhľad, ženy si naopak muža vážia v závislosti od jeho profesie, ktorú vykonáva.

Firmy, v ktorých šéfuje viac žien ako mužov, dosahujú spravidla o 35 % vyšší obrat. Tak sa toho povýšenia až tak nebojte, zvládnete to!

12,6 % mužov má dominantnú ľavú ruku, zatiaľ čo žien ľaváčok je len 9,9 %.

Telesná a duševná stránka býva u žien viac prepojená. Pri duševných ťažkostach sa neraz dámym potýkajú i s telesnou nevoľnosťou. Chlap sa dokáže telesne zruinovať bez toho, aby to ovplyvnilo jeho psychiku.

Žena je vo všeobecnosti ľahšia než muž, má menej svalov, fragilnejšiu kostru. Má teda primerane k svojmu telu aj menší mozog. Veľkosť mozgu ani jeho váha však na intelekt vplyv nemajú.

Oči mužov sú väčšie a mozog ich prispôsobil „tunelovému“ videniu na veľkú vzdialenosť, čo znamená, že muži vidia jasne priamo pred seba, takmer ako s ďalekohľadom. Ženy majú v sietnici oka väčšie množstvo čapíkov, čo im umožňuje detailnejšie opisovať farby a majú širšie periférne videnie.

Muž je, na rozdiel od ženy, založený viac rozumovo. Veci povie na rovinu a za jeho tvrdeniami netreba hľadať zložité rébusy. Ženy často jednajú v inotajoch a domnievajú sa, že jemnými náznakmi chlap pochopí, čo majú na mysli.

V nasledujúcom čísle sme si pre Vás pripravili:

- rozhovory, názory študentov a množstvo informácií o Katedre žurnalistiky
- pri príležitosti 10. výročia založenia katedry
- dozviete sa o tom, aký je život študenta v Budapešti
- poteší Vás reportáž z Moskvy
- v športe sa okrem iného zameriame aj na absenciu športu na Katolíckej univerzite
- samozrejme, nebudú chýbať ani recenzie na hudbu, film, literatúru a pravidelné rubriky

ZUMAG

**Chýbajú Vám informácie
z diania na
Katolíckej univerzite?**

Chcete vedieť viac?

**kliknite na:
media.ku.sk**

